THE LIBRARY OF CONGRESS GRATIS
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, D.C. 20025

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIU DIENRAŠTIS

4545 WEST 63RD STREET CHICAGO 29, ILLINOIS
TELEPHONE: LUDLOW 5-9500

Vol. XLVIII | Kaina 10 centų | PIRMADIENIS, MONDAY, GRUODIS, DECEMBER 21, 1964 | Price 10c | Nr. 299

TSHOMBE BRIUSELYJE

SUKILĖLIAI KONGIEČIAI ATSIĖMĖ PAULIO MIESTĄ

LEOPOLDVILLE, Kongas — Kongiečiai sukilėliai, su rusų ir kiniečių komunistų ginklais, atsiėmė visą Paulio miestą, išskyrus aerodromą, viešbutį ir misijų vietovę.

Paulio mieste buvo 47 baltieji karininkai ir 200 kongiečių karių. O šį miestą užpuolė 4,000 sukilėlių.

Paulio miestas, sostinė Uele provincijos, yra 250 mylių šiaurės rytuose nuo Stanleyvillės, sukilėlių sostinės, kuri pateko į centro vyriausybės karių rankas praėjusį mėnesį.

Sukilėliai taipgi įžengė į Bunia miestą, sostinę Kibali — Ituri provincijos.

Kongo premjeras M. Tshombe užvakar Briuselyje matėsi su belgų užsienio reikalų ministeriu Spaaku ir JAV ambasadorium MacArthuru II. Tshombei buvo pasakyta, kad daugiau belgų parašiutininkų nebus siunčiama į Kongą baltiesiems gelbėti ir patarta jam susiderinti su sukilėliais kongiečiais. Jis grįžta į Leopoldvillę. Tačiau Washingtone kai kas abejoja tuo pranešimu iš Briuselio.

Naujausios žinios

— *Egiptas ir Irakas* vakar sudarė tarp abiejų kraštų politinę vadovybę.

— *Popiežius Paulius VI-sis* vakar pasveikino visų tautų ir visų tikėjimų žmones Kalėdų proga.

— *Montanos valstijoje* dideli šalčiai padarė daug nuostolių, žuvo tūkstančiai galvijų.

— *Britanijos užsienio reikalų ministeris Patrick Gordon Walker* vizituos Jugoslaviją ir Čekoslovakiją ateinantį balandį, o Lenkiją — antroje 1965 metų pusėje.

— *Prezidentas Johnsonas* vakar Kalėdų šventėm išvyko į savo ūkį Texas valstijoje.

Tarptautinė Lyga reikalauja Jungtinių Tautų komisiją svarstyti sovietinį kolonializmą

Privalome rūpintis Pabaltijo kraštų išlaisvinimu iš Sovietų okupacijos

NEW YORKAS — Tarptautinė Žmogaus Teisių Lyga (The International League for the Right of Man), kurios būstinė yra New Yorke ir kuri turi Jungtinių Tautų patarėjo teises, gruodžio 9, Visuotinės Žmogaus Teisių deklaracijos paskelbimo dienos sukakties išvakarėse (deklaracija buvo paskelbta 1948.12.10), įteikė Jungtinių Tautų Komisijai kolonializmui likviduoti raštą ir priminė:

1. Kad Lyga jau 1962. 6. 15, yra įteikusi šiai komisijai savo memorandumą dėl kolonializmo Baltijos valstybėse. 2. Kad nuo to laiko padėtis Baltijos valstybėse nepasitaisė. 3. Todėl ta padėtis yra verta komisijos dėmesio, juo labiau, kad "naujieji Sovietų Sąjungos lyderiai yra apsiskelbę kaip visų tautų apsisprendimo principo rėmėjai".

Toliau Tarptautinės Lygos raštas sumini ir kitus sovietinio kolonializmo pavyzdžius ir, vertindamas komisijos pastangas Afrikos ir Azijos tautų atžvilgiu, pastebi, kad kolonializmo naikinimo logika reikalauja komisiją savo dėmesį atkreipti ir į Sovietų Sąjungos aneksuotas teritorijas.

Lygos ilgametis prezidentas Roger Baldwin, amžiaus naštos spaudžiamas, Tarptautinės Žmogaus Teisių Lygos pirmininkavimą Lygai užleido jaunesnėms jėgoms. Baldwiną Lyga išsirinko savo garbės pirmininku, Pavergtųjų Europos Tautų seimas pagerbė jį Laisvės Kovos medaliu ir diplomu. (E.)

—o—

Vilniaus miesto gyventojų trečdalis – lietuviai

LONDONAS. — Pagal 1959 m. Sovietų Rusijos gyventojų surašymo duomenis, okupuotoje Lietuvoje gyvena 230,100 lenkų arba 8.5% viso krašto gyventojų skaičiaus. Londone leidžiamas "Dziennik Polski" (gruodžio 8, nr. 294) paskelbė, kad Vilniaus mieste lenkų gyvena 47,200 — tai sudaro 20% Vilniaus gyventojų. Kiti lenkai — 182,900 daugiausia gyvena Vilniaus krašte.

Pagal tautybes Vilniuje gyvena 33.7% lietuvių, toliau seka rusai — 29.4%, lenkai — 20% ir žydai, gudai bei ukrainiečiai — apie 17%.

Nuteista 10,400

BERLYNAS. — Sąjungininkų ir vakarų Vokietijos teismai yra pasmerkę daugiau kaip 10,400 nusikaltusių nacių.

— *Sprausminis lėktuvas perskrido JAV per 3 valandas ir 37 minutes.* Trans World Airlines sprausminis keleivinis lėktuvas gruodžio 17 d. atskrido iš Los Angeles į Newark per 3 valandas 37 minutes. Pasiektas naujas nacionalinis greičio rekordas. Bendrai lėktuvo, vežusio 65 keleivius, greitis buvo 700 mylių per valandą, o didžiausias greitis buvęs 765 mylios per valandą, pareiškė federalinės aviacijos agentūros pareigūnas. Kapt. Wallace T. Rimpou iš Los Angeles vairavo lėktuvą.

Nobelio premijos laimėtojai. — Šeši mokslininkai, įskaitant du iš JAV, laiko savo rankose Nobelio premijas po jų įteikimo Stockholme. Iš kairės į dešinę: dr. Charles Townes, JAV fizikas; prof. Alexander Prokhorov, Sovietų Rusijos fizikas; prof. Nikolai Basov, Sovietų Rusijos fizikas; prof. Dorothy Crowfoot Hodgkin, Britanijos chemikė; Vokietijoje gimęs prof. Konrad Bloch, JAV medikas; prof. Teodor Lynen, vakarų Vokietijos medikas. (UPI)

Raudonoji Kinija, Sovietai ir Vakarai

Pasižvalgius politiniuose baruose

CHICAGO. — Neseniai buvo išverstas (spalio 14 d.) Chruščiovas iš valdžios vežimo. Raudonosios Kinijos premjeras Chou En-lai ir jo delegacija lankėsi (laukričio m. pradžioje) Maskvoje. Turint galvoje labai įtemptus Pekino ir Maskvos santykius, tai didelis įvykis. Ar toji Chou Enlai kelionė, kaip svarbus įžanginis žygis, ves Sovietų Rusiją ir Kiniją prie susitaikymo, tuo pačiu ir "ideologinio ginčo" pašalinimo?

Pasitarimai ir..

Aišku, dar anksti būtų daryti prielaidas, kad raudonosios Kinijos ministerio pirmininko kelionė pas naujuosius Sovietų Rusijos vadus — komunistų partijos pirmąjį sekretorių Brežnevą ir premjerą Kosyginą — jau užgydys skilimo žaizdą. Pasekmės gali būti kaip tik priešingos, nes Kinija gali būti paesiryžusi ir visiškai nutraukti santykius, kai ji dabar jau yra žymiai stipresnė ir labiau pasitiki savim (išsprogdinus pirmąją savo atominę bombą spalio 15 d.), negu prieš trejetą metų. Tačiau Chou En-lai pasiryžimas pačiam vadovauti delegacijai ir Pekino nusistatymas dėl ginčo pakaltinti vien Chruščiovą reikštų, kad kiniečiai palinkę ne vaidytis, o taikytis.

Nors kiniečių komunistų ir Kremliaus vadovai ir bando tartis dėl sovietų - kiniečių sąjungos atstatymo, sunku laukti, kad visi nesutarimai išnyktų, ypač ginčas dėl pasienių ir teritorijų. Juk ir kiniečiai galėtų būti pripažinti pasaulinio komunizmo vadovais. Pekino reikalavimai negali būti mažesni, kaip sąlyga pašalinti dar ir Chruščiovo bendradarbius ir Maskvai prisiderinti prie kinietiškos linijos. O Brežnevas, Kosyginas ir Suslovas, kurie dabar vadovauja Kremliui, yra buvę artimiausi Chrugčiovo bendradarbiai (Suslovas rašydavo pareiškimus prieš kiniečius komunistus), ir vargu jie patys pasitrauks.

Raudonosios Kinijos vadovai nori vakarietiškąjį "kapitalizmą" sunaikinti didžiuliu karu, o Kremliaus aukštieji politikai tą patį nori padaryti taikiu sambūviu (koegzistencija) su Vakarais ir rėmimu ginklais ir kitokiais būdais mažus vietinius tautinius sukilimus įvairiuose kontinentuose. Pekinui to nepakanka.

Politikų samprotavimai

Kai kurie politiniai stebėtojai galvoja, kad kiniečiai jau buvo nurodę sąlygą nuversti Chruščiovą, jog būtų galima pradėti kalbą, nes kitaip Kinijos ministeris pirmininkas nebūtų pasirodęs Maskvoje. O jei tai tiesa, Maskva turi skaitytis su galimybe, kad jos prestižas pasaulio komunistų eilėse smarkiai nusmuks. Juk negali nesusilaukti paniekos pasaulinė gaylbė, kuri paaukoja savo pirmąjį vyrą, kad galėtų apraminti kylančią pasaulinę galybę ir priversti ją nusileisti. Bet ar kiniečiai iš viso norės nusileisti? Ar jie galės nebekritikuoti sovietinės politikos, tuo pačiu nepasidarydami nebepatikimi Azijoje, Afrikoje ir Lotynų Amerikoje? Rytų bloko partijų vadai bando lipdyti pašlijusią komunistinio judėjimo vienybę. Kokia kaina tai galėtų būti padaryta, tai, greičiausiai, nežino nė jie patys. Jie bijo susiskaldymo, bet neturi recepto vienybei atstatyti. Kas gi būtų jasiruošęs nusileisti? Pekinas šiuo metu, aišku, nėra pasiryžęs.

Sovietai paskelbė, kad kovo 1 d. posėdžiaus komisija komunistinių partijų konferencijai parengti. Konferencija buvo Chruščiovo numatyta gruodžio 15 dieną. Kinijos komunistai ir dabar nesą konferencijai pritarę.

Šiuo metu du didieji pasaulinio komunizmo galybės centrai — raudonij Kinija ir raudonoji Rusija — mėgina išlyginti savo aštrų ir aitrų ginčą. Kova tarp jų eina *dėl pirmenybės vadovauti* pasaulio revoliucijai, ir mes negalime žinoti, ar bus surastos paliaubos ar gal susipratimas.

Psichologinė prievarta

Vakarai turėtų gerai atsiminti, kad raudonosios Kinijos ir raudonosios Rusijos ginčas, net viršūnes momentais pasiekęs, visada baigiasi, kur prasideda jų priešiškumas Vakarų pasauliui. Vakarietiškų valstybių vyrai ir žurnalistai yra tam tikroje psichologinėje prievartoje tą ginčą perdėti. Kodėl? Nes tai rodosi duosią lengvą atsakymą, pateisinimą iliuzijai, kad "šaltasis karas" baigtas, išsisėmęs kovoje tarp pačių komunistų.

Tačiau yra pagrindo įtarti, kad daugelis atmainų satelitiniuose kraštuose ir Sovietų Rusijoje, jei ne visos, — tokios kaip teroro atlyžimas, kuris mūsų spaudoje atsispindi optimistinėm antraštėm — yra įvykdytos su sovietinių vadovų pritarimu, gal būt net su paskatinimu. Tegul ir tam, kad tai skatintų Vakarų prekybą ir ilgalaikias paskolas satelitam tuo metu, kai Sovietų Rusijos pramonė ir žemės ūkis pergyvena krizę. Tai gali šioje srityje tarnauti Kremliaus tikslams.

Naudos reikalas

Maskva turi iš to ne tik ūkinės naudos. Tiek, kiek Jungtinės Amerikos Valstybės ir kitos demokratijos leidžiasi į bičiulystę ir biznius su komunistiniais viešpačiais, tiek mažiau yra pagrindo tikėti, kad jos rūpinsis likimu tų, kuriuos jie valdo.

Sovietų Rusijos vadinama "liberalizacija" tėra taktinis totalistinės valstybės manevras savo absoliutizmui, imperializmui ir kolonializmui sutvirtinti. Komunistų liberacija yra ribojama dviem nemažėjančios reikšmės sąlygom:

1. Kad politinės valdžios nė jota nebūtų perduodamos piliečiams.

2. Kad nebūtų jokių atmainų ar nuolaidų piliečiam, kurios rodytųsi nepriimtinos Kremliui.

Dabar yra didelis susirūpinimas atskiruose komunistiniuose režimuose dėl jaunimo abejingumo komunizmui ir policinių priemonių stiprinimo režimui išlaikyti.

Kas iš to plaukia

Taigi, vakariečiai turėtų žinoti: juo draugiškesni yra mūsų santykiai su raudonaisiais diktatoriais, kaip pvz. Tito, Gomulka, Kadaru ir kt., juo labiau mes linkstame ignoruoti tuos, kuriem jie diktuoja. Washingtono politikai dabar tik ir kalba apie "tiltų" statybą į rytų Europos sovietų satelitines valstybes. Bet tie tiltai beveik jokios reikšmės neturės, nes jie statomi į komunistinius viešpačius per jų valdinių galvas. Kai kurių vakariečių svaigulingi veiksmai įsiteikti komunistinėm valdžiom, kaip pvz. britų darbiečių ar JAV vadinamų liberalų, ar tai pačioje Sovietų Rusijoje ar jos kolonialiniuose kraštuose, apeina gyventojus ir prasilenkia su mūsų iškilmingais įsipareigojimais apsisprendimui ir laisvei, teisingai pabrėžė "Reader Digest" vyresnysis redaktorius Eugene Lyons

— — —

Raudonosios Rusijos nauji vadovai perspėjo Kinijos komunistų vadus, kad Chruščiovo sambūvio (koegzistencijos) politika su Vakarais nebus keičiama. Apie tai vakar prabilo Maskvos "Pravda", neminėdama nei Chruščiovo, nei Kinijos vardų! Ir "Pravdos" kalba apie koegzistenciją su vakariečiais sutampa su kiniečių komunistų partijos susirinkimo atidarymu. Šio suvažiavimo prezidiumo pirmininku išrinktas Mao Tse-tungas, didelis koegzistencijos su Vakarais priešas.

Naujas perversmas P. Vietname

SAIGONAS, Vietnamas — Pietų Vietnamiečių kariniai vadai užvakar įvykdė staigų valymą, paleisdami Aukščiausią valstybinę tarybą iš pareigų ir areštuodami nemažai politinių figūrų.

Šis politinis "valymas" nebuvęs taikomas civiliam premjerui Than Van Huong ar valstybės galvai Phan Kac Suu. Atrodo, visas ministerių kabinetas pasiliksiąs. Septyni iš devynių veiklių Aukščiausios valstybinės tarybos narių yra areštuoti. Parašiutininkai ieško dar vieno. Tarp areštuotųjų tarybos narių yra pietų Vietnamo žymus budistas pasaulietis vadas Mai Tho Tiryen, paskirtas pasaulio budistų organizacijos vicepirminin ku tos organizacijos suvažiavime Indijoje praėjusią savaitę.

Karinės būstinės Saigone per naktį buvo sustoprintos karišKai. Karių nesimatė Saigono gatvėse, bet policijos būriai įvykdė staigius areštus.

Keletas tūkstančių budistų su sirinko į savo būstines tęsti demonstracijas prieš vyriausybę.

17-kos Aukščiausios valstybinės tarybos narių taryba buvo suorganizuota praėjusį rugsėjį, pereinant iš karinės į civilinę valdžią.

Kariniai vadai paleido valstybinę tarybą, kad ji trukdžiusi dabartiniam premjerui pertvarkyti karinius dalinius ir sujungti kraštą kovai prieš Viekongo partizanus komunistus, kurie prieš ketverius metus susiorganizavo kaip „išlaisvinimo frontas". Tai, atrodo, jau trečias karinis perversmas pietų Vietname metų bėgyje.

Kariniai sukilėliai įsakė premjerui Huongui sudaryti naują vyriausybę 90 dienų bėgyje.

Pietų Vietname dabar yra dar daugiau politinių neaiškumų ir mįslių ten stiprėjant komunistų partizanų jėgoms.

— *Pietų Vietnamo kariniai* vadai paleido dabartinę Aukščiausią valstybinę tarybą, kad ji nenorėjusi pašalinti kelių generolų iš kariuomenės. Taryba palaikė tuos generolus, rėmusius budistų sąjūdį.

Valymai Kazachstane

MASKVA. — "Tasso" žinių agentūros pranešimu, atleistas iš pareigų pirmasis Kazachstano komunistų partijos sekretorius Jusupovas. Iš jo atimtas ir partijos nario bilietas.

Naujuoju pirmuoju sekretorium paskirtas ligšiolinis kazachų ministeris pirmininkas Kunajevas. Nutarimai padaryti Kazachijos respublikos Aukščiausiam sovietui susirinkus.

Prancūzų poliariai

PARYŽIUS. — Prancūzija nusistačiusi iki 1970 metų pasiaminti pirmuosius Polario rūšies povandeninius atominius laivus. Jai kainuos apie 3 bilijonus 360 milijonų dolerių.

Britanijos dienraštis spausdinamas Vakarų Vokietijoj

LONDONAS. — Didžiausia sensacija Londono Fleet gatvėje, kurioje yra daug redakcijų, yra neseniai paaiškėjęs faktas, kad iliustruotas sekmadieninis dienraščio "Daily Telegraph" priedas spausdinamas vakarų Vokietijoje.

Michael Berty, svarbiausias to savaitraščio akcininkas, pasakė, kad iliustruoto leidinio 1.5 mil. egzempliorių tiražu spausdinimas neįmanomas, nes spaus tuvės statė labai sunkias sąlygas, tad buvo kreiptasi į Prancūziją, Olandiją ir vakarų Vokietiją. Geriausias sąlygas pasiūlė vakarų Vokietija, būtent Burd'o bendrovė Darmstadt. Tad ten dabar "Daily Telegraph" sekmadieninis priedas ir spausdinamas.

3 bilijonai puodelių kavos per metus

NEW YORKAS. — Automatai užvaldė amerikiečių gyvenimą.

Jungtinėse Amerikos Valstybėse yra 4½ milijono automatų (1 automatas 63 gyventojams), kurie pateikia klientams daug ką. Vien automatų cigaretėms yra 863 tūkstančiai. Amerikiečiai išgeria per metus karštos kavos iš automatų 3 bilijonus puodelių. Daugelyje mokyklų įrengti automatai šiltiem patiekalam "paduoti".

— Kalėdų eglutės dažnai superkamos rudenį ir sudedamos į didelius šaldytuvus, iš kurių vėliau gabenamos pardavimui.

Trumpai iš visur

— *Naujas ir didesnis kanalas*, vieton Panamos kanalo, skersai Vidurio Ameriką, gal būt, būsiąs realizuotas 1975 metais. Bet dar nenutarta, kur jis bus statomas ir kada pradėtas.

— *Komunistų pasienio sargybiniai* šeštadienį atidarė rytų Berlyon nelaisvės sieną vakarų berlyniečiams aplankyti savo gimines rytiniame Berlyne. Vakarų berlyniečiai gali du kartus susitikti su savo giminėmis rytų Berlyne iki sausio 3 d.

ORAS

Oro biuras praneša: Chicagoje ir jos apylinkėje šiandien — apie 30 laipsn., galimas lietus. Saulė teka 7:14, leidžiaisi 4:23

KALENDORIUS

Gruodžio 21 d.: šv. Tomas, apaštalas

Gruodžio 22 d.: šv. Pranciška Cabrini, Dobilė

— *Kaltina pelių lizdą.* Penktadienį prieš aušrą Fountaintown, Ind. senelių prieglaudoje kilo gaisras, kuriame žuvo 20 senyvo amžiaus asmenų ir 14 kitų buvo sužeista. Sakoma, kad gaisras kilęs iš pelių lizdo, kuris buvęs susuktas ant alyvos krosnies. Iš ten ir kilo gaisras.

— *Kubos pramonės ministeris Ernesto (Che) Guevara* atvyko į Alžirą pasikalbėti su alžiriečių prezidentu Ben Bella ir, gal būt, vizituos Alžirijos provincijas. Prieš atskrendant į Alžiriją, Guevaros sprausminis lėktuvas nenumatytai turėjo nusileisti Dubline, Airijoje, kilus rūkui.

SOCIALINIS DRAUDIMAS
IR DARBAS
Tvarko Pranas Šulas ir Jonas Šoliūnas

VISUS SOCIALINIO DRAUDIMO IR DARBO SKYRIAUS BENDRADARBIUS, PENSININKUS BEI SKAITYTOJUS SVEIKINAME SU ŠV. KALĖDŲ ŠVENTĖMIS IR LINKIME LAIMINGESNIŲ NAUJŲ 1965 METŲ!

SKYRIAUS REDAKTORIAI

ŽIAURŪS SPRENDIMAI

Daugelis nukentėjusių nuo nacinio režimo tautiečių jau gavo arba gaus iki š. m. gruodžio mėn. pabaigos trečiąjį ir paskutinįjį išmokėjimą iš Aukštojo Pabėgėlių komisionieriaus fondo Genevoje pagal sutartį su Vak. Vokietijos valdžia. Šie išmokėjimai buvo duoti kaip avansai su sąlyga, kad jie bus atskaityti, jei Vok. įstaiga Koelne (Bundesverwaltungsamt) pripažins pilną atlyginimą. Nukentėjusieji gavo tuos avansus, pasirašant prieš tai atitinkamus pasižadėjimus. Tačiau daug kas iš tų asmenų gavo ir gauna iš Vok. įstaigos Koelne pranešimus, kad jų prašymai dėl atlyginimo atmesti kaip neva neatitinką minėtos sutarties reikalavimų arba esą jie nenustoję sveikatos bei darbingumo prievartos darbuose, kacetuose ir t. p., nors tai buvo įrodyta dokumentais, gydytojų pažymėjimais ir liūdininkais. Tai yra tik išsisukinėjimai, pridengti įvairiais teisiniais kabliukais.

Pagal Tarpt. Tribunolo sprendimą Nurnberge 1946 m. deportavimas į prievartos darbus ir nežmoniškas juose traktavimas yra tarptautinis nusikaltimas ir tų darbų svarbieji vadovai buvo pakarti. Vak. Vokitija tam tikromis sutartimis pasižadėjo visiems nukentėjusiems nuo nacių režimo atlyginti už jų skriaudas. Tačiau vok. įstaigų vadovai nuo 1945 m. vilkina bylas. Todėl siunčią Vok. įstaigai apeliacijas turėtų jos nuorašą pasiųsti ir Aukšt. Pabėg. reik. komisionieriui prašant jų bylose intervencijos arba kreiptis į UNO Žmogaus teisių komisiją New Yorke su motyv. skundu.

Visi iki 1953 m. turėję DP statusą ir išemigravę į kitus kraštus nenustojo Pabėgėlių komis. teisinės globos, ką nustato Jungt. Tautų statutas. Žemesnieji vok. teismai pripažino, kad už prievartos darbus ir sveikatos nustojimą turi būti atlyginta. Tačiau Vak. Vokietijos valdžia su tuo nesutinka ir apeliavo į Aukšč. teismą Karlsruhe. Daug nukentėjusių dėl patirtų persekiojimų jau mirė, o jų teisėtieji palikuonys turės užvesti bylą iš naujo. Keista, kad komisionieriaus objektyvus bylų sprendimas nedaro įtakos į vok. įstaigos Koelne biurokratams ir su juo nesiskaitoma. Tačiau visiems nukentėjusiems reikia ir toliau organizuotai kovoti už savo žmoniškas teises. Geriausia, kad visi lietuviai bet kuriuo būdu nukentėję burtųsi į LB Socialinį klubą, stojant nariais. Tuomet per masinę organizaciją galima būtų daryti efektingesnių žygių atitinkamose vyriausyrių įstaigose. Ypač šiuo metu, kai Vak. Vokietija rengia specialų įstatymą, į kurį nenorima įtraukti tautiniai nukentėjusių grupės, dėl ko atskirų tautybių organizacijos prieš tai kovoja per Aukšt. Pabėgėlių reik. komisionierių ir kitur.

Arg.

JŪS KLAUSIATE, MES ATSAKOME

Kl. Man paskirta pensija nuo 1964 m. saus. 1d. Kadangi aš dirbu, tai čekių neimu, bet 4 mėn. sirgau. Ar aš galiu gauti už tuos 4 mėn. čekius? Kada reikia paduoti pareiškimą, ar dabar, ar metams pasibaigus. Aš esu uždirbęs 12½ m. ir man paskirta atostogos 1966 m., o iki to laiko pinigai laikomi "užšaldyti". Aš manau nustoti dirbti 1965 m., tai man tie pinigai bus tuoj išmokėti. Ar tai bus man įskaityti už 1965 m. uždarbį, nors už praeitą laiką ar ne? **P.**

Ats. P. Jums socialinio draudimo pensijos čekiai už kiekvieną nedirbtą mėnesį bus išmokėta 1965 m. Dabar reikia laukti iki šių metų galo, kada aiškiai žinosite, kiek iš viso uždirbote 1964 m. Šitiems metams pasibaigus jums reiks užpildyti specialų raportą (Firm OA-C-7773, nurodant kiek uždirbote ir kuriais mėnesiais nedirbote. Tą raportą užpildžius socialinio draudimo įstaiga apskaičiuos kiek čekių gausite už šiuos metus. Paprastai visi ekstra mokesčiai už atostogas, kurie yra išmokami iš darbo pasitraukus, yra pridedami prie paskutinio mėneso, kuriame jūs dirbote, uždarbio. **J. Šoliūnas**

Ar aš galiu greičiau natūralizuotis?

Kl. Mano vyras yra Amerikos pilietis, dirbąs užsienyje JAV-ių valdžios tarnyboje. Aš su juo susipažinau ir ištekėjau, kai jis turėjo savo dabartinį darbą. Mano vyrui viršininkai pareiškė, kad jis negalės pasilikti tame darbe, nebent aš pasidaryčiau JAV-ių piliete. Ar galit man pasakyti, kaip ilgai reikia gyventi JAV-ėse dėl natūralizacijos ir kuriuo laiku reikia prašymą paduoti? **D.**

Ats. D. Kad galėtumė natūralizuotis, turit būti priimta į JAV-es kaip legali nuolatinė gyventoja su emigracijos viza, kuriai gauti jūs galit paduoti prašymą artimiausiame JAV-ių konsulate. Jeigu atvyksite į JAV-es su tokia viza, nebus reikalaujama jokio specialaus laikotarpio jūsų atveju. Tai turima galvoj, kad jūsų vyras vis dar yra JAV-ių valdžios tarnautojas užsienyje ar kariuomenėje ar kaip civilis. Paprastai JAV-ių piliečio vyras ar žmona gali naturalizuotis tik po trijų metų, išgyventų JAV-bėse. Jūsų atveju įstatymas panaikino bet kokį apsigyvenimo laikotarpio reikalavimą. Dėl to jūs galit būti naturalizuota bet kuriuo metu po legalaus įvažiavimo ir po to galit tuojau grįžti pas savo vyrą. Jūs turėsit duoti pareiškimą naturalizacijos teismui, kad jūs ketinate apsigyventi JAV-ėse po jūsų vyro darbo užsienyje pasibaigimo. **pr. š.**

Kl. Ar aš galėčiau išreikalauti seniai paskolintus $10,000 iš paskolą ėmusio įpėdinių, kurie dabar pasiturinčiai gyvena Kanadoj? Jų prašiau, bet jie tik dalį skolos grąžino. Man dar gyvenant Lietuvoje, paskolos dokumentą Sovietų valdžia konfiskavo. Nors aš vėliau prašiau, bet jų įstaigos to rašto negrąžino. **A. C.**

Ats. A. C. Jeigu jūs išsirūpintumėte tos paskolos dokumento originalą arba fotostatinę kopiją, tada JAV advokatai galėtų iškelti ieškinį Kanados teisme. Kai kada paskolą galima įrodyti ir liudininkais. Tuo reikalu jums reikėtų kreiptis į gyvenamosios vietos lietuvį advokatą, kuris smulkiau viską išaiškins. **pr. š.**

Kaip nustatyti ar aš paveldėjau pilietybę iš savo tėvo?

Kl. Aš esu gimęs užsieny, bet man atrodo, kad esu paveldėjęs JAV-ių pilietybę iš savo tėvo. Aš neturiu dokumentų to įrodymui. Noriu nustatyti savo JAV-ių pilietybės statusą kiek įmanoma lengviau. Gal man būtų geriausia pateikti prašymą natūralizacijai gauti? **L.**

Ats. L. Imigracijos ir Natūralizacijos tarnyba netvarkys prašymo, jeigu atrodys, kad prašytojas jau pilietis. Kur tik yra galimybė, kad asmuo yra savo kilme ar paveldėjimu piliečiu, jis turėtų paduoti prašymą gauti pilietybės pažymėjimą artimiausioje Imigracijos ir Natūralizacijos tarnybos įstaigoje. Šalia prašymo jis turėtų pateikti vedybų ir gimimo metrikus, giminystės su asmeniu, per kurį jis mano gavo pilietybę, įrodymui ir dokumentus parodyti, kad tas asmuo buvo piliečiu. Apklausinėjimuose šiam prašymui spręsti Imigracijos ir Natūralizacijos tarnyba nustatys, ar pilietybė buvo įrodyta. Jeigu asmuo yra pilietis, jis gaus pilietybės pažymėjimą. Jeigu Imigracijos ir Natūralizacijos tarnyba nuspręs, kad asmuo nėra pilietis, ar negali pilietybės įrodyti, ji jam patars daryti žygius natūralizavimuisi. **pr. š.**

P. S. Pilietybės klausimų išaiškinimai gauti iš American Council for Nationalities įstaigos, New Yorke, N. Y.

Nuo 1950 metų JAV gyventojų padaugėjo 40 mil.

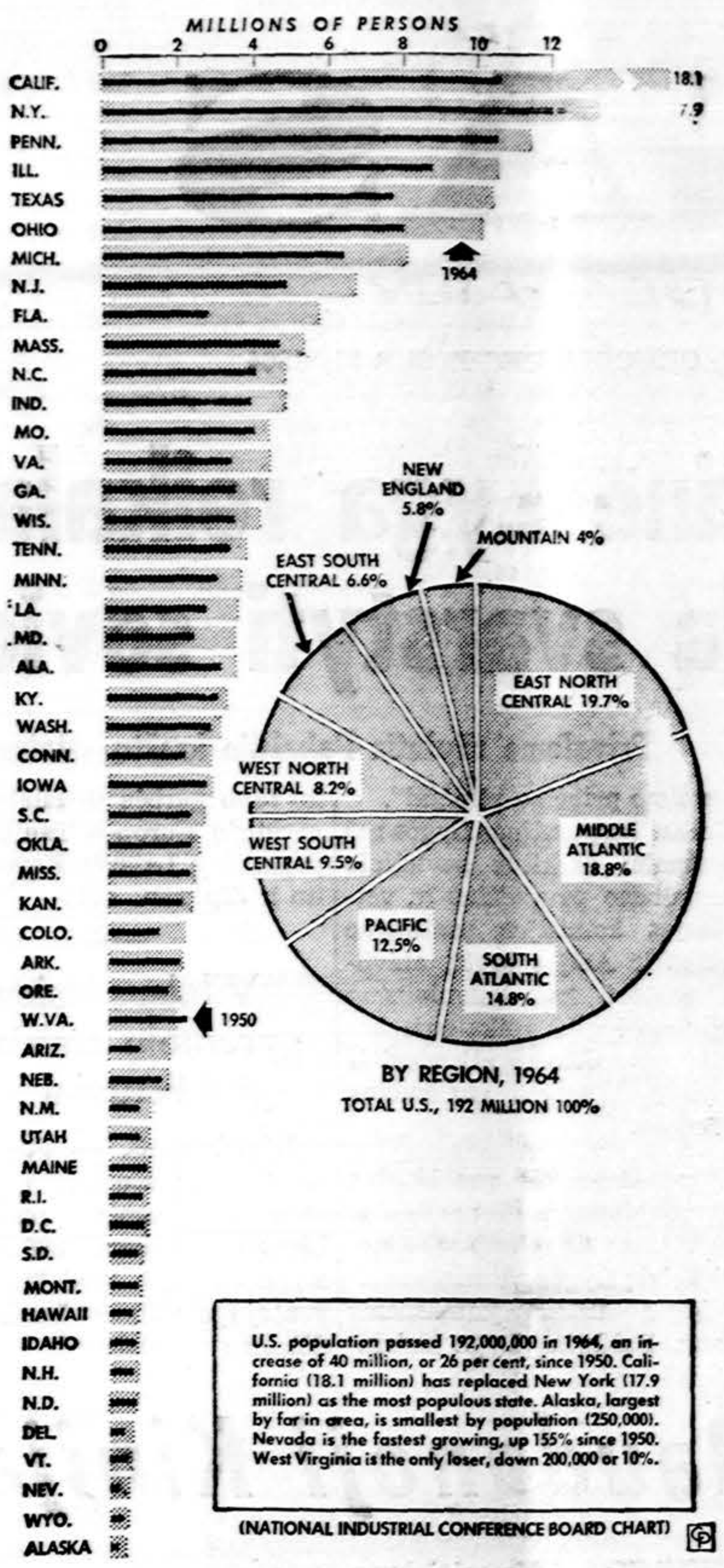

Iš spausdinamos diagramos matyti, kiek gyventojų padaugėjo atskirose valstijose nuo 1950 metų. (C.P.)

TRUMPAI

— **Kun. L. Jankus**, Balfo c. reikalų vedėjas, padėkojo LB Socialiniam klubui už informacijas apie naują Lenkijos muitų įstatymą, dėl siuntinių į Lenkiją. Klubas palaiko glaudų kontaktą su Balfo centru, esančiu 105 Grand St., Brooklyn, N. Y.

—o—

Skepticizmas yra lėta sažudybė.
— **Emerson**

4½% current dividend **5%** on investment bonus
4½% DIVIDENDŲ MOKAMA PAGAL VISAS TAUPYMO SĄSKAITAS.
Už 1 metų investavimo bonus mokoma 4½% dividendų kas pusmetį ir dar išmokame po ½% už kiekvienus metus, 4 metams praėjus.
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVENUE, CHICAGO 32, ILLINOIS
Valandos: Pirmad., Antrad., Penkt. ir Šeštad. 9 v. r. — 4:30 p. p. Trečiad. uždaryta; Ketvirtad. 9 v. r. — 8 v. v.

Kas tik turi gerą skonį,
Viską perka pas Lieponį!
LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
TURI DVI KRAUTUVES CHICAGOJE:
BRIDGEPORTE, 3207 S. Halsted St., Victory 2-4226
Vedėjas E. RUDAITIS
FURNITURE CENTER, INC.
MARQUETTE PK., 6211 S. Western, PRosp. 8-5875
Vedėjas J. LIEPONIS
Pirmad. ir ketvirt., nuo 9 iki 9:30: kitom dienom nuo 9 iki 6 v.v. Penktadieniais vakare iki 9:30 val. vakaro. Sekmadieniais atdara nuo 12 val. iki 5 val. popiet.

DĖL II PASAUL. KARO NUKENTĖJUSIŲ ANKETŲ PILDYMO

Atlyginimus iš War Claim komisijos gali gauti tie asmenys, kurie nukentėjimo metu buvo JAV piliečiais.

Mūsų žiniomis lenkų delegacijos Washingtone pareigūnai pareiškė, kad jei liks fonde pinigų, tai atlyginimą galės gauti ir vėliau įgiję pilietybę. Bet esą abejotina, nes dabar yra daug ieškovų, kurie nukentėjimo metu buvo JAV piliečiais, gi fondas esąs mažas. Be to, dar reikią įstatymo papildymo, kuris dar esąs kongrese.

Tuo reikalu smulkesnių informasijų galima gauti pas reikalų vedėją A. Čepulį, 3548 S. Emerald, Chicago 9, Ill., tel. LA 3-1387 (po 6 v. v.), ir pas pirm. Pr. Šulą, 4436 S. Washtenaw ave., tel. CL 4-7965 (po 6 v. v.).

Primename, kad anketoms paduoti terminas baigiasi 1965 m. sausio 15 d.

LB Socialinio klubo v-ba

MOVING
Apdraustas perkraustymas įvairių atstumų
A. VILIMAS
3415 S Lituanica Ave.
Tel. FRontier 6-1882

P. ŠILEIKIS, O. P.
Ortopedas, Protezistas
Aparatai-Protezai. Med. bandažai. Spec. pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. t.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB
Val. 9-4 ir 6-8. Šeštad. 9-1
2850 W. 63rd St., Chicago 29, Ill
Tel. PRospect 6-5084

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 West 63rd Street
Val.: kasdien 10—12 val. ir 7—9 v. vak. Šeštadieniais 10—1 val. Trečiadieni uždaryta. Ligoniai priimami susitarus.
Ofiso telefonas: PR 8-3229.
Res. telef. WAlbrook 5-5076

Res. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą. Jei neatsiliepia skambinti MI 3-0001

Ofisas 3148 West 63rd Street
Tel.: PRospect 8-1717
Resid.: 3241 West 66th Place
Tel.: REpublic 7-7868
DR. S. BIEŽIS
CHIRURGAS
Valandos: Kasdien nuo 1 iki 3; treč. uždaryta. Antrad. ir penkt. vakarais nuo 7 iki 8.

DR. VL. BLAŽYS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampas 63-čios ir California
Val. kasdien nuo 6—8 val. vak. Šešt. 2—4 val.
Trečiad. ir kitu laiku pagal sutartį
Ofiso telef. 476-4042
Res. WAlbrook 5-3048

DR. C. K. BOBELIS
Inkstų ir šlapumo takų chirurgija
Tel. 695-0533 — Elgin
425 No. Liberty Street, Route 25, Elgin, Illinois
Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, res. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.: pirm., ketv. 1-4, vakar. 7-9, antr., penkt. 1-5, treč. ir šešt. tik susitarus.

Tel. ofiso HE 4-5758; Res. HI 5-3297
DR. S. ir M. BUDRYS
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
Bendra praktika ir Alergija
2751 West 51st Street
Valandos: pirm., antr., ketvirt. 3-9 val. penktad. 10 v. r. iki 9 v. v., Šeštad. 10 v. r. iki 1 p. p. Ligonius priima pagal susitarimą.

Tel. ofiso 735-4477; Rez. PR 8-6960
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFOD MEDICAL BLDG.
6449 So. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Res. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia skambinti MI 3-0001

Ofiso HE 4-1414, Res. RE 7-6867
DR. B. GAIŽIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė akušerija ir moterų ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 1—3 ir 6—8 val. vak. Šešt. 12—3 v. p. p.
Trečiadieniais uždaryta

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
4545 WEST 63rd ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LUdlow 5-9500

Second Class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily except Sundays, days after Christmas and Easter, by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription rates: $14.00 per year in Chicago, Cicero and Foreign $12.00 per year outside of Chicago and in Canada

Prenumerata:	Metams	½ metų	3 mėn.	1 mėn.
Chicagoj, Cicero ir užsienyje	$14.00	$7.50	$4.25	$1.75
JAV ir Kanadoj	$12.00	$6.50	$3.75	$1.50

● Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymus.

● Redakcija dirba kasdien 8:30 — 5:30, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

● Administracija dirba kasdien 8:30 — 5:00, šeštadieniais — 8:30 — 12:00.

DR. A. GARUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2737 West 71st Street
VAL.: kasdien nuo 6 - 8 val. vakaro Šeštad. nuo 10 iki 12 valandos. Trečiadieniais uždaryta. Ligonius priima pagal susitarimą

Ofiso tel. PR 8-2220
Namų — res. PRospect 8-9081
DR. JANINA JAKSEVIČIUS
JOKŠA
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvirt. ir penkt. nuo 11 iki 1 v. ir nuo 4 iki 7 v. v. Šeštad. nuo 1 iki 4 val

Tel. ofiso PO 7-6000, res. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Val.: kasdien nuo 1—4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiad. ir šešt. uždaryta

Tel. GRovehill 6-1595
DR. ALDONA JUŠKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
PRITAIKO AKINIUS
2422 West Marquette Road
Valandos: 9—12 ir 7—9 v. v. pagal susitarimą, išskyrus trečiadienius, uždaryta.

Ofiso PR 6-1795. Res. TR 8-0281
DR. ALG. KAVALIŪNAS
VIDAUS IR KRAUJO LIGOS
2800 West 51st Street
Oakley Medical Arts
Pirm., antr., ketvirt. ir penkt. nuo 2—4 ir 6—9 ir pagal susitarimą.

Ofiso ir buto tel. OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Kasdien 10-12 ir 4-7. Treč. ir šeštad., tik susitarus.

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvis gydytojas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3925 West 59th Street
Val.: Pirmad., antrad., ketvirtad ir penktad. nuo 12-4 p. p., 6:30-8:30 val. vak. Šeštad. 12-4 val., trečiad. uždaryta.

Tel. ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Street, Cicero
Kasdien 1—3 val. ir 6—8 val. vak. išskyrus trečiadienius. Šeštadieniais 12 iki 4 popiet

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Pirmad., antrad., ketv. ir penktad. nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 6 v. — 8 val. vakare. Trečiad. nuo 11 val. ryto. — 1 v. p. p.. šeštad. 11 val. ryto iki 3 val. p. p.
Ofiso tel. RE 7-1168.
Rez. tel. 239-2919.

DR. MARIJA LINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
2817 West 71st Street
Telefonas HEmlock 6-3545 (OFISO IR REZID.)
Valandos pagal susitarimą

Ofiso HE 4-1818, Res. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė — vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. v. Šeštad. 9 v. r. — 2 p. p.
Trečiadieniais uždaryta

DR. JULIA MONSTAVIČIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
VIDAUS LIGOS
10748 S. Michigan, Chicago 28, Ill.
Telef. ofiso: PUllman 5-6766
Namų: BEverly 8-3946
Priėm. val.: kasdien 6-8 v. v., šešt. 1-3 p. p. ir treč. uždaryta.

Tel. CE 6-0720 arba 283-4600
DR. C. K. PAULIS
DIAGNOSTIKA IR VIDAUS LIGOS
Monroe Building, Suite 709
104 South Michigan Avenue
Valandos susitarus telefonu

Tel. Ofiso PR 6-7800; Namų 925-7697
DR. A. PUSTELNIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. VIDAUS LIGOS
5159 South Damen Avenue
Valandos: 1-9 p. p.
Išskyrus trečiadienį
Šeštadieniais 12-3 v. p. p.

Tel. RE 7-8818
DR. ALBINA PRUNSKIS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Ofisas 2659 W. 59th Street
VALANDOS: 2-4 p.p. ir 6-8 p.p. Trečiadieniais ir šeštadieniais uždaryta.

Ofiso telefonas — CL 4-2421
DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4307 South Kedzie Avenue
(Kampas Kedzie ir Archer)
VAL.: kasdien nuo 2 iki 8 val. vak. Treč. ir sekmad. tik susitarus

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. ORTHOPEDINĖS LIGOS
2745 West 69th Street
Priešais Šv. Kryžiaus ligoninę
VAL.: Pirmad., antr., ketv., penkt. nuo 9 iki 11 v. ryto ir nuo 6-8 v. v. Šeštad. nuo 2-4. Trečiadieniais ir kitu laiku susitarus telefonu.
Telef. REpublic 7-2290.

DR. ANT. RUDOKAS, Opt.
Tikrina akis ir pritaiko akinius keičia stiklus ir rėmus
4455 S. California Ave., YA 7-7381
Ofisas uždarytas iki sausio 4 d.

Rez. tel. PR 8-6730
DR. L. SEIBUTIS
Inkstų pūslės ir šlapumo takų chirurgija
Ofisas: Naujas adresas: 2454 West 71st St. (71-os ir Campbell Avenue kampas), tel. 776-2880.
Valandos pagal susitarimą

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. REliance 5-4410
Rez. tel. GRovehill 6-0617
Valandos: 1-3 p. p. ir 6-8 p. p. Penkt. tik 1-3 p. p. Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį.

Offiso telef. CLiffside 4 2896
Resid. telef. WAlbrook 5-3099
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir specialiai chirurgija
4644 So. Ashland Avenue
Valandos kiekvieną dieną 2—4 ir 6—8 val. vak. Trečiadieniais ir sekmadieniais uždaryta, priimama pagal susitarimą. Šeštadieniais nuo 2 v. iki 5 v. v.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
BENDRA PRAKTIKA IR MOTERŲ LIGOS
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PRospect 8-1223 ar PR 6-5577
Ofiso val.: Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 v. v. Šešt. 2—4 v. popiet ir kitu laiku — pagal susitarimą.

Of. tel. HE 4-2123. Namų GI 8-6195
DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Priiminėja ligonius tik susitarus.
Val. 2—4 p. p. ir 6—8 p. p.
Treč. ir šešt. uždaryta

Telefonas — GRovehill 6-2823
DR. A. VALIS-LABOKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2524 West 69th Street
Specialybė: AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
VALANDOS: 1 iki 4 ir 6 iki 8 v. v. Šeštadieniais 1 iki 4 val. Trečiadieniais uždaryta

Tel. PRospect 6-9400
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(VAŠKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6248 So. Kedzie Avenue
Ofiso val. kasdien: 2-4; 6-8, Šeštad. nuo 2 iki 4 v. Treč. ir sekm. tik skubiais atvejais ir susitarus.

Tel. ofiso PR 6-6446, rez. HE 4-3150
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Val.: 2 iki 4 v. p. p. ir 7 iki 8 v. v. Treč. ir šeštad. pagal sutartį

DR. P. Z. ZALATORIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 South Halsted Street
Tel. ofiso CA 6-0257, rez. PR 6-6659
Rez. 6600 So. Artesian Avenue
Val. 11 v. ryto iki 2 v. p. p. 6-7 v. v.

Perskaitę "Draugą", duokite jį kitiems pasiskaityti

Respublikonų pastangos

APSIJUNGTI IR SUSTIPRĖTI

Gavusi didelį smūgį praėjusiuose prezidentiniuose ir kongresiniuose rinkimuose respublikonų partija, ligi pat šiol dar negalėjo atsipeikėti. Partijos vadai kaltino vieni kitus. Konservatoriai, paties prezidentinio kandidato Barry Goldwaterio vadovaujami, kaltę metė vadinamiems nuosaikiesiems ir liberalams respublikonams, o pastarieji puolė konservatorius dėl nevykusiai pravestos rinkiminės kampanijos ir dėl netinkamos rinkiminės programos bei platformos. Pats kandidatas sen. Golwateris neseniai pareiškė, kad jo pralaimėjimas jau įvyko liepos 15 d. partijos konvencijoj, nes jau tada atrodė, kad kairesniojo sparno respublikonų vadai, pavyzdžiui New Yorko gubernatorius Rockefelleris ir Michigano gubernatorius George Romney, jo kandidatūros atžvilgiu laikysis pasyviai. Po konvencijos daug kur pasireiškė defetistinė dvasia.

* * *

Po rinkimų partijos viduje kovos taikiniu pasidarė konvencijoj Goldwaterio paskirtas ir partijos susirinkime patvirtintas respublikonų pirmininkas Dean Burch, kuris, žinoma, buvo svarbiausias kampanijos vedėjas. Liberališkieji ir nuosaikieji respublikonų vadai pareikalavo, kad jis iš to posto tuojau pasitrauktų, nes jam tikrai nepavyksią apjungti suskilusią partiją. Tuo tarpu jis atsisakė jiems paklusti, nors to pageidavo dauguma respublikonų gubernatorių savo suvažiavime Denver mieste, nors ir buvęs prezidentas Eisenhoweris ir Richard Nixonas, buvęs 1960 m. prezidentinis kandidatas, yra padarę į Burch spaudimą ir savo susitikime su Goldwateriu New Yorke pareiškę savo nusistatymą ta kryptimi. Jie paprašę senatoriaus Goldwaterio, kad jis paveiktų į Burch ir tuo gelbėtų partiją nuo dar didesnio susiskaldymo. Bet, atrodo, ir tai nepaveikė, nors Goldwateris buvo šiek tiek įtikintas, kad partijos vienybės atstatymui gal ir būtų reikalinga Burchui pagalvoti apie atsistatydinimą. Esama teigimų, kad šis klausimas galutinai bus išspręstas respublikonų nacionalinio komiteto suvažiavime Chicagoje sausio mėnesį. Manoma, kad Burch pasitrauks ir partijos pirmininku bus išrinktas kitas.

* * *

Viename spaudos atstovų pasikalbėjime sen. Goldwateris buvo paklaustas, ką jis galvoja apie 1968 metų prezidentinius rinkimus? Į tai jis atsakė, jog pirmoje vietoje jam rūpi 1966 metais įvykstantieji kongresiniai rinkimai, prie kurių tikrai gerai reiktų prisirengti, nes nuo jų pasisekimo daugiausia pareis ir prezidentinių rinkimų sėkmė. Jis taip pat pareiškė, kad 1968 metais jis kandidatuos į prezidentus. Gal jis ir vėl statys savo kandidatūrą į senatorius. Be to, jis galvojąs, kad 1968 metų respublikonų konvencijoj tikriausiai bus nominuotas kandidatu į prezidentus Richard Nixonas, kuris daugiausiai turįs šansų laimėti. Tarp kitko, jis užsiminė ir tai, kad, girdi, 1964 metų rinkimuose tik Eisenhoweris tegalėjęs turėti progos nugalėti demokratų kandidatą prezidentą Lyndon Johnsoną. Gal ir taip. Jis tikrai daugiau, negu Goldwateris, būtų gavęs balsų, bet apie laimėjimą, berods, ir kalbos negali būti. Tikriausiai ir jis būtų pralaimėjęs.

* * *

Pranašaudamas, kad Nixonas gali būti 1968 m. nominuotas respublikonų partijos kandidatu, Golwateris turi gana daug racijos. Jis logiškai galvoja. Nors tas pranašavimas gal ir išeina iš tos aplinkybės, kad Nixonas daugiau, negu bet kitas kuris respublikonų partijos veikėjas bei vadas, gelbėjo jam rinkiminėj kampanijoj, sakydamas beveik efektingesnes kalbas, negu pats kandidatas, bet ir be tokios sugestijos galima drąsiai teigti, kad Nixonas vis tik yra, jei jau ir ne pats stipriausias, tai bent populiariausias, o gal ir kompetetingiausias respublikonų politikas. Jis dar, palyginti, jaunas. Geras kalbėtojas ir turįs daug patyrimo rinkiminėse kampanijose. Bet gal svarbiausia, kad Nixonas turi daug patyrimo valstybiniame darbe tiek vidaus, tiek užsienio politikoje. Jis daug metų buvo Atstovų rūmų narių, senatorium, aštuonerius metus viceprezidentu. Visose šiose pareigose gerai užsirekomendavo, buvo sumanus ir pareigingas. Jam yra gerai žinomi ir užsieninės politikos reikalai, nes jam gana daug kartų teko važinėti užsienyje ir atstovauti Jungtinėms Valstybėms. Jei jis sutiks kandidatuoti, jį parems Goldwaterio vadovaujami konservatoriai, rems ir nuosaikieji ir liberalai respublikonai. Bet, suprantama, šiandien dalykai atrodo taip, o 1968 metais jie gali radikaliai pasikeisti. Ir vidaus ir užsienio politikoj gali papūsti visai skirtingi vėjai. Iki to laiko gali pasireikšti jaunesnių, dar gabesnių politikų, turinčių ambicijų veržtis į valstybinio bei politinio gyvenimo viršūnes. Bet tai ryt dienos reikalas. Šiuo metu kalbama, kaip dabar dalykai atrodo. Partijai svarbu dabar planuoti, organizuotis ir apsijungti, kad ir 1966 m. ir svarbiausia 1968 m. rinkimuose, jei jau ne laimėtų, tai bent geriau pasirodytų. Svarbu jau dabar pasirinkti sau vadą. Nors tas vado titulas pagal senas tradicijas priklausytų sen. Goldwateriui, kaip buvusiam partijos prezidentiniam kandidatui, bet atrodo, kad faktinuoju respublikonų vadu iki kitų rinkimų bus Nixonas.

Lenkijos vadai: Wyszynskis ir Gomulka

Du priešai, bet jie valdo Lenkiją

Kai lenkai neteko karalių, jie pasirinko savo karaliene Mariją, Dievo Motiną. Šiuo vardu ir titulu ji Lenkijoje garbinama pirmiau, negu Dievo Motina. Tautiniam interesui palenkiama ir dangaus Karalienė. Ir nėra ko stebėtis. Jei Ispanijoje Marija gali būti kariuomenės pulkų šefė su generolo laipsniu, su atatinkama kariška pagarba, su alga (kuri atiduodama Marijos šventovėms), tai kodėl Marija Lenkijoje negali būti karalienė, krašto valdovė?

Bažnyčia ir vyriausybė

Po Marijos, antroje vietoje eina kardinolas. Lenkijos katalikai jį nevadina Wyszynskiu, o tiesiog kardinolu, panašiai, kaip kitados prancūzai vadino kard. Richelieu. Po kardinolo, tačiau jau dideliame nuotolyje, seka politiniai vadai: Gomulka, Ochab, Cyrankiewicz, kurių autoritetas tarp Marijos pavaldinių yra sąlygojamas kardinolo nusistatymu. Be Wyszynskio sutikimo ar bent toleravimo Lenkijos valdžia ilgai neišsilaikytų. Dėl to suprantama, kodėl, nepaisant kardinolo aiškaus valdžiai nepalankumo, jo stiprių pamoksluose pasisakymų, valdžia vis ieško susitarimo su Bažnyčia ir kardinolu arba su Bažnyčia be kardinolo. Wyszynskis tai supranta ir dėl to nesiskubina. Laukia patogaus momento, kada galės statyti savo sąlygas, tarp kurių—galas ateizmo ir materializmo skleidimui lenkų tautoje. Į dvasinę sritį kardinolas niekam neleidžia kištis. Jis žino, kad komunizmas krašte neturi šaknų, ir laukia, kada Gomulka padės savo kortas ant stalo.

Dabartinę Lenkijos padėtį svarstant, reikia neužmiršti, kad Lenkija savo audringoje istorijoje visada buvo linkusi panaudoti kryžių vietoje kardo, juo kovoti su priešais eretikais, kas jie bebūtų: vokiški protestantai, ar rusiški pravoslavai. Todėl ir šiandien, kada tauta neišleidžia iš rankų kryžiaus, valdžiai labai sunku ją įrikiuoti į Maskvos direktyvas ar bent surasti modus vivendi tarp marksizmo ir religijos.

Lenkijos komunistai

Gomulka savo partijoje turi apie 1,400,000 narių, kuriais, kaip patys vadovai prisipažįsta, negalima pasitikėti. Senojo tipo komunistai, kurie buvo pabėgę į Maskvą, 1938 m. valyme visi žuvo. Antroji grupė, susiformavusi Rusijos tremtyje ar Lenkijos rezistencijoje, buvo taipgi likviduota savitarpio kovose ir valymuose. Tarp 1950 ir 1954 m. partija neteko net komunistinio vardo ir pasivadino Jungtine Lenkijos darbininkų partija (Polska Zjednoczona Partia Robotnicza) po to, kai jėga buvo prijungti socialistai. Bet ji tada neteko 485,000 narių. Prasidėjo naujas narių verbavimas, bet jie yra tokie nepatikimi, kad kas metai reikia išmesti 30,000—40,000 avangardistų dėl jų "apatijos, korupcijos, nesidomėjimo marksizmu".

Taip rašė 1963 m. "Tribuna Mazowiecka", tai pakartojo, kad ir kitais žodžiais, pats Gomulka 1963. VII. 4 partijos centro komitete pabrėždamas, kad Lenkijai trūksta socialistinės sąmonės, kad buržuazinė ideologija yra dominuojanti, kad visur nekritiškas Vakarų liaupsinimas, visur pesimizmas, kas valdžiai kasa duobę. Po to Gomulka, nepakęsdamas intelektualų, kultūros ir diskusijų kultūriniais klausimais, uždarė porą neramių, bruzdančių žurnalų: "Nowa Kultūra" ir "Przegląd Kulturalny", manydamas, kad mintijimo tuštumoje lengviau bus galima įskiepyti marksizmas. Studentų saviveiklos teatras atsikirsdamas suvaidino

Kard. Višinskis

komediją, vardu "O vis tik mąstyti yra naudinga". Tokioje atmosferoje Gomulka gali pasitikėti ne daugiau kaip keliomis dešimtimis tūkstančių partijos narių. Kiti pasiima partijos bilietą tik tam, kad padarytų karjerą.

Vadas be partijos

Kardinolas neturi jokios partijos, tačiau gali vienu rankos pamojimu surinkti ir suburti pusantro milijono tikinčiųjų, kaip atsitiko pereitą vasarą per Žolinę Čenstakavoje. Ten religinis entuziazmas buvo toks didelis, kad po ilgų derybų susuk tas filmas — kronika niekur nebuvo parodyta nei Lenkijoje, nei užsienyje. Negražu gi parodyti viešumai, kaip socialistinėje valstybėje akimis neaprėpiamos minios keliaklūpščiomis kopia į Jasna Gora kalną.

O be to, kardinolo sekėjai yra jam labai ištikimi. Jei koks valdininkas ima persekioti kunigą, jei koks burmistras pasikėsina uždaryti koplyčią, jei koks darbininkas (kaip tai atsitiko Nowa Hutoje) nukerta kryžių, tai visa Lenkija ima taip šaukti, rėkti, tarsi jai kas kailį mautų.

Tokiose sąlygose niekas nepavydi Gomulkai, kai jam reikia vykti į Maskvą duoti apyskaitos ir papasakoti savo naminius reikalus, aiškinti kokios rūšies marksizmas yra Lenkijoje ir koks tasai "tautinis socializmo kelias". Lenkijoje ne Bažnyčia tyli, o tik marksizmas turi tylėti, kad neerzintų tikinčiųjų, kurie nebijo net ir aukų, kad tik nereiktų prisitaikyti prie rėžimo reikalavimų. Persekiojimas juos tik grūdina. Tą komunizmo vadai puikiai supranta. Eina kalbos, kad valdžia uždraudusi kardinolui lydėti popiežių Paulių VI į Indiją. Lygiai Lenkijos tikintieji apgailestauja, kad pop. Paulius VI negalės 1966 m. atvykti į Lenkiją, į 1000 metų krikščionybės įvedimo jubiliejaus iškilmes. Reikia abejoti, ar popiežius norėtų imtis tokio žygio — keliauti į Lenkiją, — kas sukeltų tikinčiųjų neribotą entuziazmą, juos sustiprintų ir nušluotų nuo tautos veido socializmo dulkes, kuriomis Gomulka bando pridengti savo "atsilikusį" kraštą. Kaip ten bebūtų, bet tokie gandai valdžiai nėra palankūs ir nesukelia didesnio pasitikėjimo.

Nesukalbamas kardinolas

Visi žino, kad kardinolas yra nesukalbamas. Tai patvirtina tiek jo draugai, tiek priešai. Bet jo prestižas auga ir tauta jį gerbia kaip tik dėl to nesukalbamumo ir tikėjimo dalykuose nenuolaidumo. Kai kas dėl to kardinolą vadina reakcionieriumi. Jei tačiau Wyszynskis Vatikano susirinkimo metu būtų pasirodęs "progresistu", jei jis būtų negynęs esamų Marijos garbinimo formų, jei sutiktų derėtis su marksizmu, jei bandytų ieškoti su komunistais "sugyvenimo", jis tuojau netektų tautos pasitikėjimo. Todėl kardinolas atsargiai žiūri ir į įvairias liturgijos srityje naujenybes. Neseniai paklaustas, ar bus įvesti Lenkijoje nauji liturginiai nuostatai, atsakė, kad reikią laukti ir žiūrėti, kiek tas yra reikalinga ir naudinga Lenkijos tikintiesiems.

Kokiame punkte šiandien yra Lenkijoje valstybės ir Bažnyčios santykiai, sunku nustatyti. Trečiosios susirinkimo sesijos pabaigoje Romoje vėl pasirodė (jau ne kartą buvęs) ponas Zawejski, Valstybės tarybos narys, ir kalbėjosi su popiežium.

(Nukelta į 5 psl.)

Lietuvių fondo vald. pirm. T. Blinstrubas, LF teisinis patarėjas adv. Vyt. Yasas ir LF tarybos pirm. dr. A. Razma. Nuotr. N. Norelkos

TVIRTU ŽINGSNIU MILIJONO LINK

Didžioji kliūtis nugalėta

DR. A. RAZMA,
L. fondo tarybos pirm.

Š. m. gruodžio 10 d. L. fondas gavo pranešimą iš "Internal Revenue", kad jam pripažintas "tax exemption status" ir visi aukavusieji ar būsimieji aukotojai neturės mokėti mokesčių už paaukotas sumas. **Tai yra LF pats didžiausias laimėjimas,** kurio planingai, ištvermingai ir sumaniai siekė LF iniciatoriai, buvusioji ir dabartinė LF vadovybė (LF t-ba ir v-ba) per paskutiniuosius trejus metus. Kaip daugeliui yra žinoma, dabartiniu metu šita nuo mokesčių atleidimo procedūra yra labai sunki tiek teisiniu, tiek organizaciniu ir formaliniu atžvilgiu. Kuriems teko tuos reikalus tvarkyti, daug kartų varstėm "Internal Revenue" duris, sukom galvas kaip pakeisti nepramatytus formalumų netikslumus, kurie kiekvienų atveju uždelsdavo mums taip svarbų reikalą pusei ar visiems metams ilgiau. Turiu pasididžiuoti tų ištverme ir sugebėjimu, su kuriais nešėm tą naštą bendrai iki pergalės.

Nepaprastai didelė padėka priklauso čia gimusiam lietuviui teisininkui **Vytautui Yasui,** kuris su profesiniu gabumu ir pareigingumu užbaigė sutvarkyti LF "tax exemption" reikalą. Ne galime užmiršti nuoširdžiai padėkoti teisininkui **Algimantui Kėželiui,** kuris pašventė daug laiko LF statuto redagavimui ir trejus metus vežė fondo teisinių reikalų tvarkymą.

Visa LF t-ba ir v-ba vienokiu ar kitokiu būdu prisidėjo prie fondo teisinių reikalų tvarkymo. LF teisinių reikalų tvarkyme ypatingos padėkos yra užsipelnę šie LF t-bos nariai: LF t-bos sekretorius **A. Rėklaitis, dr. B. Poškus, dr. G. Balukas.** Tame reikale labai daug pagelbėjo ir **kun. L. Jankus** per Balfą.

Dabar visų eilė

Nugalėjus paskutinę kliūtį dėl mokesčių atleidimo, L. fondui yra visiškai atviros durys į milijoną. Mes, lietuviai, esame pajėgūs finansiškai, L. fondui dabar reikia tik rasti kiekvienoje liet. apylinkėje pasišventusių ir sumanių piniginio vajaus organizatorių, kurie nepavargtų asmeniniais kontaktais belstis į kiekvieno lietuvio širdį, kad jis atidarytų savo kišenę L. fondui, paaukodamas mažesnę ar didesnę auką pagal savo išgalę. L. fondui gali organizuoti aukas kiekvienas, kuriam šis reikalas yra prie širdies, tiesioginiai susisiekdamas su LF valdyba.

Esamomis sąlygomis LF iniciatoriai, buvusioji ir esamoji LF vadovybė, kai kurie LF vajaus komitetai atliko didelį darbą. Jau dabar fonde yra grynais **šimtas šešiasdešimt tūkstančių dol. (160,000 dol.),** priede dar daugiau negu 50 tūkstančių pasižadėjusių greitu laiku aukoti. 1963 metais buvo paskirti trys tūkstančiai (3,000) dol. lietuviškiems reikalams — daugiausia lituanistiniam švietimui. Šiais metais bus paskirta apie šeši tūkst. (6,000) dol., o kitais metais jau gal dešimt (10,000) dol. Tikimės, kad už 2-3 metų LF pagrindinis kapitalas duos kasmet po kelias dešimtis tūkstančių lietuvybės išlaikymo ir ugdymo reikalams. Tokia kas metinė pinigų suma sustiprins liet. kultūrinių, lituanistinio švietimo, jaunimo ir kitų reikalus, o jų veikimas pasidarys dinamiškesnis, planingesnis ir patrauklesnis. Norint pasiekti to greito laimėjimo, kiekvienas turime prie L. fondo prisidėti — kas aukomis, kas aukų organizavimu, kas LF viešu bei privačiu propagavimu, kas pateikdamas tinkamų ir konkrečių sumanymų bei planų greitesniam L. fondo augimui. LF yra visų lietuvių fondas, jį tvarko tie, kurie jam dirba ar aukoja.

L. fondas nebesugriaunamas

Iki dabar LF buvo trapus aukų galėlis, kuriam reikėjo daug apsaugos, kantrybės ir sumanumo,

(Nukelta į 4 psl.)

Spaudoj ir gyvenime

KĄ JIEDU SVARSTĖ

Valstybės d-to sekretoriaus Dean Rusko ir Sovietų užsienių reik. ministerio Andr. Gromyko griežtai slapti pasikalbėjimai lietę daug rimtesnius reikalus negu Sovietų skolos Jungt. Tautoms nesumokėjimus. Veikdamas asmenišku prezidento Johnsono pavedimu, Rusk svarstęs su Gromyku klausimą apie galimybę sudaryti politiškai ekonominę sutartį su raud. Kinija ir šiaurės Vietnamu vis blogėjančiam karui su sukilėliais P. Vietname greičiau baigti.

Rusk paaiškinęs, kad prez. Johnsonas sutinkąs atsisakyti nuo karo išplėtimo, jei būtų išdirbtas "priimtinas sprendimas", pagal kurį Viet Kongas baigtų savo sukilimą. Tuo atveju JAV-bės ištrauktų savo kariuomenės dalinius iš tos karų ir nesantaikos sudraskytos šalies.

Rusk nurodęs, kad JAV yra pasiruošusios paraginti dabartinius P. Vietnamo vadus priimti Viet Kongo komunistus į savo vyriausybę su sąlyga, kad jie rems "vieningą" administraciją.

Gromyko pasakęs, jog jis turįs perduoti prez. Johnsono pasiūlymą naujiesiems sovietų valdovams. Rusk prašęs, kad Kremliaus vyriausybė panaudotų savo santykius su Pekinu ir Hanoi ir paadvokatautų kovoms baigti.

Šitos ir dar kitos paslaptys sklidusios valstybės saugumo taryboje. Prezidentas tokią misiją pavedęs Raskui po to, kai buvo gautas iš ambasadoriaus Maxwell Tayloro nelinksmas pranešimas apie sąlygas P. Vietname. Taylor perspėjęs, kad Viet Kongas rengiasi apgulti Saigoną ir pabrėžęs, kad

(Nukelta į 5 psl.)

TARP DVIEJŲ OKUPACIJŲ

ATSIMINIMAI IŠ 1940—1944

VANDA RAUDA

Po savaitės, kai buvo areštuotas mano vyras, prie mūsų namo sustojo sunkvežimis. Skambina. Atidarau duris. Prieš mane stovi trys netvarkingai apsirengę vyrai.

— Ko jums reikia? — klausiu.

— Atvažiavome baldų...

— Kokių baldų?

— Tų, kurie yra šiuose namuose.

Padariau žingsnį pirmyn, žvelgdama į akis pirmajam, kurį išsyk pažinau. Jis vienu žingsniu atsitraukė.

— Kas jus atsiuntė? — klausiu.

— Kompartija.

— Parodyk raštą!

Čia vienas jų atsipeikėjo, mane — užstojančią jam kelią — šiurščiai atstūmė ir, įeidamas į vidų, pratarė:

— Ne tau raštai rašomi!

Jį pasekė kiti du. O aš stoviu už pravirų durų ir galvoju, ką daryti? Tuo momentu privažiuoja prie namo kariškas automobilis. Iš jo išlipa raudonosios armijos karininkas. Janutis, liesutis, veidas patrauklus. Mandagiai, kariškai atiduoda pagarbą.

— Tamsta esi šeimininkė?

— Kaip čia pasakius? Dar neseniai tuo buvau tikra... Bet laikai juk pakito... Man rodos, kad čia daug kas šeimininkaus, tik jau nebe aš...

— Kaip tai?

— Gi štai, — įeikit į vidų. Kaip tik prieš tamstai atvykstant pasirodė trys vyrai ir pareiškė, jog atvažiavo baldų pasiimti... Šiuo sunkvežimiu jie ir atvyko. Gal tas, kuris atsiuntė — pats pirmas čia šeimininkaus.

Karininkas rankos mostu prašo mane įeiti į vidų, pats įeina po manęs.

"Tipai" — vienas svečių kambary čiupinėjo kilimą, kitas — valgomajame kambary indaujoj apžiūrinėjo kristalą, o trečias stovėjo virtuvėje prie atdaros spintos ir kažką skubiai kramtė.

— Na, visi eikit čia! — įsakomu balsu prabilo karininkas. — Ką jūs čia veikiat? — griežtai paklausė.

Du iš jų klusniai tučtuojau prisiartino. Trečias paskubomis šluostydamas rankove burną, iš kurios kažinkas lašėjo, atsistojo už anų. Visi trys — aiškiai išsigandę — išsprogusiomis akimis spoksojo į karininką.

— Atsakyt! Ko tylit?

Labai menka rusų kalba mikčiodamas, vienas pramurmėjo:

— Aš... mes... aš.. baldai, mūsų baldai... mes... aš...

— Na, pakaks! "Aš-mes". Jau numanau — nekantraudamas pertraukė karininkas. — Tučtuojau visi trys iš čia išsinešdinkit, ir kad nė vieno jūsų koja šių namų slenksčio nebeperžengtų, nes kitaip — jums bus labai blogai. Supratot?

"Aš-mes" bandė kažką aiškinti, bet karininkas be ceremonijos ima jį už apikaklės ir išstumia pro duris. Kitiems kelią parodo įsakomu rankos judesiu... Uždaro duris. Netrukus pasigirdo motoro ūžimas ir sunkvežimis atsitolino.

— Aš pas tamstą trumpai valandžiukei, ar galima? — lyg kuo nusikaltęs paklausė karininkas.

— Aišku, galima. Labai džiaugiuosi, prašau...

Įėjo į svečių kambarį, prisistatė. Pas mane tuo metu kaip tik buvo paruošta arbata. Pasiūliau išgerti puodelį. Mielai sutiko. Pildama arbatą į puodukus, vos valdžiausi, kad rankos nedrebėtų... Jaučiu, jog šis vizitas nieko gero nežada.

Gerdamas arbatą, jis paklausė:

— Kas tai per žmonės buvo?

— Pažįstu tik vieną iš jų, būtent — "Aš-mes", kaip tamsta jį pakrikštijai. Jis šiuo metu, matyt, ja koks viršininkas. Bet anksčiau, mūsų santvarkoj dažnai būdavo suimamas už girtokliavimą ir vagy tes. Turi ketvertą vaikų ir darbščią žmoną. Ji bevei viena pati savo triūsu išlaiko visą šeimą. Skurda pas juos pasibaisėtinas...

— Kuriuo būdu tamsta taip smulkmeniškai visa tai žinai? — klausia nustebęs.

(Bus daugiau)

Henry Schleunling, 50 m., Southern Illinois universiteto Carbondale, Ill., studentas, gauna patarimus iš savo dukros, dirbančios tame universitete, kuri yra akademinė patarėja. Kita duktė studentė visa tai stebi. Tėvas, dirbęs apie Chicagą 30 metų, kaip mechanikas projektuotojas, dabar sugalvojo siekti aukštesnio mokslo.

TVIRTU ŽVILGSNIU MILIJONO LINK

(Atkelta iš 3 psl.).

kad kokia bloga valia jo nesunaikintų. Buvę ir esamieji LF organizatoriai sugebėjo LF apsaugoti nuo visų pavojų, kurių pasitaikė ir pradžioj, ir per visų trejų metų veikimą ir net dar dabar. Gaudamas "tax exemption" L. fondas įleido pačią stipriausią šaknį į liet. visuomenę, jis tapo stipriu lietuvybės ąžuolu, nuo dabar galinčiu augti daug greičiau ir atsilaikyti bet kokioms piktos valios pavojaus audroms. LF iniciatoriai ir dabartiniai organizatoriai atliko visus svarbiuosius darbus. Jie ne tik pritarė idėjai kurti tokį fondą, bet ir patys padėjo tam fondui neįlaužiamą pamatą ir pastatė nesugriaunamus rėmus, kad fondas būtų sėkmingai užbaigtas organizuoti. Prileiskime, kad jau šiandien visa LF vadovybė pasitrauktų ir užleistų jo organizavimą naujiems žmonėms, LF nebesugriūtų (taip jis jau stipriai stovi), gal tik sulėtėtų jo augimas. Aišku, nė nemano dabartinė LF vadovybė pasitraukti, bet ryžtasi dirbti ir toliau su dar didesne energija, kad kiekvienoje liet. apylinkėje suaktyvėtų LF aukų rinkimas. Tam reikalui LF t-ba skirs pakankamai lėšų iš savo privačių kišenių ar ir paties fondo, nes visi norime, kad LF pasidarytų kuo greičiau didele finansine jėgaine mūsų lietuviškiems reikalams.

Idėjos ne taip lengvai realizuojamos

Idėjas nėra taip sunku kurti, bet jų realizavimo kelias yra labai ilgas. Jau prieš tūkstantį ar daugiau metų kūrėjai galvojo apie mėnulio pasiekimą, bet tik dabar yra ištiesiamas kelias tos idėjos realizavimui. Linkoln jau prieš šimtą metų konkrečiai pradėjo vykdyti Amerikos konstitucijos rasių ir tikėjimo lygybę, bet tik per sunkų vargą dabar pradeda pasirodyti konkretūs tų idėjų vaisiai.

1960 m. gruodžio 8 d. Drauge parašiau straipsnį "Milijono dolerių fondas lietuviškiems reikalams ir to fondo parlamentas". Šiai idėjai spontaniškai atsiliepė visa spauda, taip pat ir visa liet. visuomenė viešai ir privačiai. Buvo keletas griežtai pasisakančių prieš šią idėją. Laimei, kad atsirado didelis būrys iniciatorių tos idėjos realizavimui, nes panašių fondo idėjų buvo ir anksčiau, bet niekas nesiryžo konkrečiai jos įgyvendinti. LF iniciatoriai atkakliai be nuolaidos stūmė LF vežimą į priekį, vėliau įsijungė daugiau puikių organizatorių, mažų ir didelių aukotojų, kurie visi kartu gali džiaugtis pasiektais laimėjimais. Nuo pat LF pradžios pasitaikė įvairių momentų: ir linksmų ir liūdnų, atsirasdavo ir net dabar atsiranda tarp aktyvių LF organizatorių abejojančių LF tikslumu, bet didžioji LF organizatorių dauguma šventai tiki, kad mums toks LF yra reikalingas ir jis turi tapti kuo greičiau milijoniniu. LF sėkmei milžinišką rolę suvaidino LB tarybos suvažiavimas N. Yorke 1961 metais, kur buvo nuspręsta organizuoti bendrą visiems lietuviams fondą. Čia didelį vaidmenį suvaidino to meto LB c-ro v-bos pirm. **St. Barzdukas,** kuris visą laiką nuo tada pagelbsti LF organizuodamas aukas, jį propaguodamas spaudoje, o dabar ypatingai "Pasaulio Lietuvyje". Dabar LF laukia naujų organizatorių, naujų aukų, naujų idėjų, kad visi kartu galėtumėm LF atnešti patį didžiausį laimėjimą — **Milijoną dol.**

—o—

STIPRIAUSI NUODAI

Stipriausi gyvulinės kilmės nuodai gaunami iš mažos Kolumbijos rupūžės kūno. Tą rupūžę vadino "kokoi" ir iš kokoinų gaunamais nuodais užnuodydavo savo strėles. Kokoinų nuodai daug stipresni negu kobrų. Ir Lietuvos rupūžės išleisdavo nuodus, kurie tačiau žmogaus odai tesukeldavo niežulį ir nieko daugiau.

Spaudoje ir gyvenime

Atkelta iš 3 pusl.

dabartinė "civilinė valdžia" teturinti vos 50% savo egzistencijos galimybės, jei budistai ir studentai nebus sutramdyti.

Pagal valdiškus aukštų sferų šaltinius, prezidentas tvirtinąs, jog visos svarbiosios problemos su komunistais galinčios būtį išspręstos ekonominės diplomatijos keliu. Prezidentas kartojąs, kad komunizmas galįs būti prijaukintas arba pakeistas pripilant kiekvienam pilvą tiek anoj pusėj geležinės, tiek bambukinės uždangų. — tvirtino aukštas pareigūnas." Jis (atseit, prezidentas) manąs, kad ekonominės programos išspręs visas problemas". (Allen-Scott pranešimas Chicago' American gr. 6 d.).

Berods, panašias teorijas, kaip nugalėti komunizmą, skelbė anglai — sotūs komunistai esą ramesni.

An. Rg.

VAKARŲ PENNSYLVANIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ
RADIJO VALANDA
WEDO
Vadovaujama lietuvių katalikų parapijų Pittsburge ir apylinkėje, transliuojama iš galingos stoties
Mckeesport, Pennsylvania
Kas sekmadienį nuo 1:35 iki 2:00 valandos popiet.
BANGA 810
Visais reikalais kreipkitės adresu: Lithuanian Catholic Hour W E D O, McKeesport, Pa.

Andyklа
JUOSTA
2448 West 71st Street
TELEF. — 737-5529
CHICAGO, ILLINOIS, 60629
Gamina: juostas, takelius, juosteles, pagalvėles, tautinius rūbus, įvairias užuolaidas ir kitus dalykus. Parduoda: medžio gaminius ir kitokius rankdarbius. Atdara nuo 9 val. ryto iki 9 val. vak. ir sekmadieniais.

TV — RADIJŲ TAISYMAS
P. RUDĖNAS
4448 S. Western Ave.
Tel. 847-4829
Čia pat galite gauti Briedžio dažų.

DAŽYMAS IR DEKORAVIMAS
Vidaus ir lauko darbai.
ALGIMANTAS DIKINIS
Tel. 735-7338
3613 W. 66th Pl., Chicago, Ill.

LIETUVIŠKA GAMYKLA!
LIETUVIŠKI GAMINIAI!
VOSYLIUS FOOD MART
2433 W. 69th St., Tel. PR 6-2113

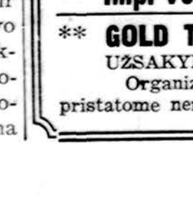

Mūsų dešrų gamykla šioms šventėms turės savų rūkytų kumpių, palendvičių, skilandžių, įvairių rūšių liet. dešrų ir rūkytos paršienos, taip pat čia gausite importuotas prekes ir grocery.

VALYMAS
KILIMAI, APMUŠTI BALDAI valomi. Kambariai plaunami ir dažomi. J. RUDIS
Tel. CLiffside 4-1050

TINKAMI RŪBAI TEIKIA GERĄ SAVIJAUTĄ
Tokius rūbus vyrams ir moterims parūpins geriausiose "Simpson Clothes" siuvyklose
JONAS H. AKŠYS
2551 W. 71 St., Chicago, Ill., 60629
tel. 925-5179. Atdara vakarais nuo 7 iki 10 v. v., šešt. ir sekm. nuo 9 v. ryto iki 6 v. vakaro.

FRANK'S T. V. & RADIO, Inc.
3240 S. HALSTED ST. Telef.: CA 5-7252
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS, RADIO, STEREO APARATŲ. PARDAVMAS IR TAISYMAS
ORO VĖSINTUVAI — AIR CONDITIONING

WESTWOOD LIQUORS
2441 W. 69 St., Tel. PR 6-5951
ŽEMIAU PADUODAME TIK KELETĄ KAINŲ, BET ATVYKĘ RASITE DIDŽIAUSĮ PASIRINKIMĄ VISOKIŲ UŽSIENINIŲ IR VIETINIŲ GĖRIMŲ PIGESNĖMIS KAINOMIS, NEGU KITUR.
** AKVAVIT, Švedijos bulvių degtinė 92 proof $3.98
** CANADIAN CLUB, Kanadiška degtinė, 86.8 proof. $5.09
** Imp. Vokietijos konjakas V.X.O.P. $4.98
** GOLD THIMBLE SCOTCH $3.98
UŽSAKYMUS TELEFONU PRISTATOME Į NAMUS.
Organizacijoms ir parengimams duodame nuolaidą ir pristatome nemokamai.

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

A. ABALL ROOFING CO.
Įsteigta prieš 49 metus.
Dengiame visų rūšių stogus. Taisome arba dedame naujus kaminus, rinas, nutekamuosius vamzdžius. Dažome iš lauko. Taisome mūrą— "tuckpointing". Pilnai apsidraudę. Visas darbas garantuotas.
LA 1-6047 arba RO 2-8778.
Dieną, naktį ir sekmadienį

TELEVIZIJAS
paprastas ir spalvotas nebrangiai taisau. Už patarnavimą vietoje $3, už dirbtuvės darbą $10 ir dalys. Pasiteiraukite apie naujas.
J. MIGLINAS
2549 W. 69th St. II a. PR 6-1063

MOVING
J. NAUJOKAITIS
Ilgų metų patyrimas
Apdraustas perkraustymas
WA 5-9209 Chicago, Ill.

Tel. GRovehill 6-7875
ALF. STANČIAUSKAS — HEATING and COOLING
šildymų ir šaldymų įrenginiai)
7304 So. Rockwell Street
CHICAGO 29, ILL.

LEO'S SINCLAIR SERVICE
LEONAS FRANCKUS, Sav.
Stabdžiai, Sankabos, Transmisijos, Tune-ups ir Motorų remontas
5759 So. Western Avenue
Kampas 58th Street
Telefonas PRospect 8-9533

10%, 20%, 30% pigiau mokėsite už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Chicago 42, Illinois
Tel. GA 4-8654 ir GR 6-4339

WESTERN AUTO SERVICE
PAGRINDINIS IR SMULKUS AUTOMOBILIŲ PATAISYMAI
4318 S. Western Chicago 9, Ill.
Sav. St. Ščerba LA 3-1790

PARDAVIMUI
GREITA PAGALBA
NENUSIMINK, gausi pagalbą. Vaistai, kurie buvo ilgai laukiami, nuo reumatizmo, rankų, kojų nutirpimo ir skaudėjimo, jau yra... Tuojau siųsk šį skelbimą ir savo vardą su antrašu; atsiųsime vaistų išbandymui.
ROYAL PRODUCTS
North Sta., P.O. Box 9112
Newark 4, New Jersey

GARBAGE DRUMS
WITH COVERS AND HANDLES
30 and 50 gal. Free Delivery
5757 S. Halsted & 5622 S. Racine
Tel. 224-4362 ● 434-1113

CONTRACTORS

VACYS CONSTRUCTION CO.
REZIDENCINIAI,
KOMERCINIAI,
MEDICINOS IR
KITOKI PASTATAI
2501 West 69th Street
HE 4-7482 436-5151

STANKUS CONSTRUCTION CO.
Atlieka planavimo ir statybos darbus, gydytojų ofisų, gyvenamųjų ir prekybos pastatų. Jūsų pasirinkimui turime virš 300 įvairių standartinių projektų.
Ofiso ir namų telefonas:
PRospect 8-2013
7203 So. Western Ave.
Chicago, Illinois 60636

Heating Contractor
Įrengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air conditioning į naujus ir senus namus. Stogų rinas (gutters), vandens šildymui boilerius. Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose. Darbas atliekamas greit ir sąžiningai. Apskaičiavimai nemokamai.
DOMAS ŽUKAUSKAS
HEATING & SHEET METAL
Telefonas VI 7-3447
4444 S. Western, Chicago 9, Ill.

HEATING CONTRACTOR
Statome šiltu oru pučiamus pečius, vandens boilerius ir oro vėsintuvus.
Vienintelėi iš lietuvių turime miesto leidimą dirbti naujuose namuose.
CICERO HEATING AND SHEET METAL
2431 So. Kedzie Avenue
Chicago 23, Illinois
Ofiso tel. 277-1442
Juozas Žemaitis OL 6-0412
Victor Skade ST 8-9272

MISCELLANEOUS

A. ABALL ROOFING CO.
Išvalysime ir pataisysime kaminą, turėsite geresnę šilumą. Bet kuriuo laiku skambinkite
LA 1-6047 arba RO 2-8778.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus.
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer
Chicago Ill. 60632 Tel. YA 7-5980

MOVING
R. ŠERĖNAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli. Miesto leidimai ir pilna apdrauda.
2047 W. 67 Pl. WA 5-8063

Skelbkitės "Drauge"

REAL ESTATE
NAMAI IR ŽEMĖ PARDAVIMUI

Mūr. bungalow. 5 su "dinette", 3 mieg. Modernus. Marquette pk. Proga.
Mūr. 9 butų po 4 kamb. Autom. šildymas gazu, automat. šviesos kontrolė, nereikia priežiūros kūrenimui. Arti $11,000 pajamų. 61 ir Į vak. nuo Kedzie.
Mūr. 3 butai po 6 kamb. Tvirtas namas. Atskiri šildymai. Brighton pk.
Mūr. 2 po 6 kamb. Atskiras šildymas kiekvienam butui. Modernus ir tvirtas. Nebrangus. 35 ir Washtenaw.
Mūr. 3 po 4 kamb. Gazo pečiais šildymas. Arti naujos bažnyčios Brighton Parke.
Med. 2 po 6 kamb. Vidus kaip naujo. Brighton Parke.
Mūr. 2 po 4 kamb. 30 ir Springfield. Mažas įmokėjimas.
Mūr. 5½ kamb., 6 metų. West Columbus už Kedzie. Daug pagerinimų. Gera statyba. Nebrangus.
ŠIMAITIS REALTY & INSURANCE
2737 West 43rd Street Tel. CL 4-2390

65 ir Campbell. Modernizuotas 6 kamb. bungalow. Nauji plasteriai, nauja elektra. Dideli kamb. $19,000, arba pasiūlymas.
Netoli Nabisco. 10 metų senumo mūras. 2 gražūs miegamieji, valgomasis, didelis salionas. Garažas. 35 p. sklypas. Tik $18,700
61 ir Sawyer. apyl. 6 kamb. "octagon" bung. Modern. virtuvė, nauja karšto vandens šilima. Teiraukitės.
3 metų senumo modernus apartmentinis. Metinių pajamų apie $14,000. "Built-in" virtuvės, šaldytuvai. Įmokėti $22,000.
Netoli mūsų įstaigos. 5 metų senumo, 5½ kamb. mūr. Alum. langai. Apsauga nuo potvynio. Garažas. Pirksite nebrangiai.
Pusė bloko nuo M. pko. 10 metų. 2 butų mūr. Savininkui 5½ kamb. butas ir $125 mėn. pajamų. Atskiri šildymai. $30,000.
Brighton pke. 12 butų apartmentinis. Naujas šildymas, nauja elektra. Kaina tik 5 kartus metinių pajamų.
10 apartmentų, 3 metų. Į pietus nuo Marq. pko. Didelis sklypas. Automobiliams pastatyti vieta. Puikus pirkinys už 6½ kartus metinių pajamų
Pulaski ir Archer apyl. 8 metų. 4 butų mūras. Savininkui 6 dideli kamb. ir labai geros pajamos. Šoninis įvažiavimas. Garažas. $53,000.
2 gražūs butai ir biznis. Tik kelių metų mūras pačiam M. pko centre. Geras pirkinys.
Gražus 5½ kamb., 7 metų mūras. Dideli, šviesūs kambariai. Kilimai. 40 p. sklypas. Į pietus nuo M. p-ko. Tik $22,100.
2 po 6 kamb. mūras. Naujos virtuvės, nauja atskira šilima gazu. 2 auto. mūr. garaž. M. uke. $32,000.
Didelei šeimai. 5 miegamųjų mūras. Netoli mūsų įstaigos. Tik $17,900.
Taverna ir butas. Mūrinis. Marq. pke. Nebrangiai.
NERIS REAL ESTATE
6924 S. Western Avenue Tel. 471-0321

Kalėdoms — modernus naujas 2 butų po 5½ kamb. mūras po 3 mieg. Karpetai, daug priedų. Našlė sutiko su nuolaida, už $35,000.
Kampinis lotas. Apie 30 p. Marquette pke. $8,500.
4 butų mūras. M. pke. 4 auto mūro garažas. Naujas gazu šildymas. Alum. langai. $41,500.
2 butų med. 45 p. lotas, naujas gazu šildymas. Du dideli po 4 kamb. butai. 3 blokai nuo M. pko. $15,900.
2 butų švarus mūras. 6 ir 5 kamb. Gazu šildymas. Šild. beismentas. Netoli mūsų $22,000.
Didelė 8 kamb. rezidencija, 2 aukštų mūras, 5 mieg. kamb. Blokas nuo M. p-ko. $21,500.
Naujas modernus 2 butų mūras. 2 po 6 kamb. Radijat. šildymas. Garažas. Nailono langai. Prie M. pko. $46,000.
Brighton pke. 7 kamb. ištaisytas medinis. Naujas central. gazo šildymas, moderni vonia, aukštas beismentas, naujas garažas. $11,700.
Brighton pke. Gelsvų plytų, 3 butų mūr. $300 nuomos. $28,800.
2 butų med., 5 ir 4 kamb. Arti 46 ir California. Gazo šildymas. $14,000.
7 metų, 5½ kamb. mūras, plius stiklo kamb. Platus lotas. Garažas. 83 ir Kedzie. $24,000.
Prašome pas mus teirautis dėl visokių namų ir nejudomo turto.
K. VALDIS REAL ESTATE
2458 West 69th St., RE 7-7200 arba RE 7-8534
VISOKIAUSI NAMAI, BIZNIAI, ŪKIAI, SKLYPAI VISUR be to ĮVAIRIAUSI PATARNAVIMAI kaip, VERTIMAI, LEIDIMAI, NUOMOS, PASKOLOS, INCOME TAX ir kt.
ŠIMKUS, Real Estate – Notary Public
4259 S. Maplewood Ave. CL 4-7450 arba YA 7-2046

6 kamb. mūr. 10 metų. $19,500.
4 butų medinis. $18,500.
14 butų mūrinis. $85,000.
10 butų mūr. $79,500.
2 butai mūr. $25,900.
Visi namai Marquette Parke
KAIRYS REAL ESTATE
2501 W. 69th St. HE 6-5151
Marquette parke savininkas parduoda 2 but. mūr. namą 5 m., atskiri dujų šildymai. HE 4-3248.

Marquette Parke naujas bungalow, 5½ kamb. modern. įrengtas. $18,900.
Mūr. 6 didelių kamb. rezidencija. Skubiai turime parduoti. $16,900.
Marquette Parke. Mūr., 4 butai. geros pajamos. Tik $31,900.
VAINA REALTY
3617 W. 71st St. RE 7-9515

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI
BUTŲ NUOM. — INCOME TAX
Apdraudų Agentūra
Patarnauja visais draudimo reikalais
BELL REALTY
J. BACEVIČIUS
6455 S. Kedzie Ave., PR 8-2233
PATARNAUJU NAMŲ PIRKIME IR PARDAVIME.
BOOKKEEPING NOTARIJATAS CAR LICENSES. INCOME TAX
A. KATILIUS R. E.
2456 W. 69th St. RE 7-8398
DIDŽIAUSIAS IR GERIAUSIAS NAMŲ IR BIZNIŲ PASIRINKIMAS ● APDRAUDA ● NOTARIJATAS
LEONAS REAL ESTATE
2735 W. 71st St. WAlbrook 5-6015
Didelis ir geras įvairių namų, sklypų, biznių ir žemės ūkių pasirinkimas.
LINARTAS REALTY
1437 S. 49 Av., Cicero 652-4343

ĮSIGYKITE DABAR!
PUIKI KALĖDŲ DOVANA ANGLIŠKAI KALBANTIEMS
Viena gražiausių ir kilniausių dovanų Kalėdų šventėms ar kitomis progomis angliškai kalbantiesiems yra knyga
"Vytautas the Great"
parašyta prel. Juozo B. Končiaus. Knygos gavėjas turės progos susipažinti su lietuvių tautos garbingąja, gražia preitimi ir jos kovomis dėl laisvės 14 - 15 šimtmetyje. Tuomi supažindinsime su lietuvių tauta ir įgysime jai bičiulių, kurie šiais laikais mums yra labai reikalingi. Knyga gaunama "Drauge", kaina $3, kitais viršeliais $4.

HELP WANTED
WIRERS
SOLDERERS
Light and Airy Plant
Insurance Benefits
RAYPAR ELECTRONICS INC.
7810 W. Addison St., Chicago, Ill.

Apsimoka skelbtis DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis. Gi skelbimų kainos visiems prieinamos.

Platinkite "Draugą"
Remkite "Draugą"

SALES ▫ MORTGAGES ▫ MANAGEMENT
SATAS REALTY
4936 West 15th Street Cicero 50, Illinois Office: OL 6-2233 Residence OL 2-9907
$12,500
Švarus, dailus 4 kamb. "expandable" namukas. Moderni vonia ir virtuvė. Gazo šilima.
$1,000 SMOKĖTI
6 kamb. butas savininkui ir 3 butai išnuomavimui. Atskiri šildymai.

PASINAUDOKITE
"DRAUGO" SPAUSTUVĖS PATARNAVIMU
Dienraštis DRAUGAS spausdinamas moderniškoje spaustuvėje. Lietuvių tarpe nėra kitos moderniškesnės spaustuvės visoje Amerikoje.
DRAUGO spaustuvė spausdina gražiausias lietuviškas knygas, programas, pakvietimus vestuvėms ir kitiems reikšmingiems gyvenimo įvykiams. Mažai yra tokių spaudos darbų, kurių dienraščio DRAUGO spaustuvė negalėtų atlikti.
Kviečiame visas organizacijas ir programų vadovus bei kitus lietuviškų draugijų vadus pasinaudoti dienraščio DRAUGO spaustuvės patarnavimu. Atvykite bent pasiteirauti.
Remkite DRAUGĄ, kuris palaiko lietuvių kultūrinį gyvenimą išeivijoje, duodami spaudos darbus DRAUGO spaustuvei.
DRAUGAS turi atlikti daug spaudos darbų, kad galėtų išsilaikyti ir daryti pažangą. Kiekvienas spaudos darbas duotas DRAUGO spaustuvei, yra parama dienraščiui.
Visais spaudos darbų reikalais teiraukitės šiuo adresu:
"DRAUGAS"
4545 West 63rd Street
CHICAGO, ILL. 60629 TEL. LU 5-9500

Perskaitę Draugą, duokite kitiems pasiskaityti.

1964 m. gruodžio 26 d., šeštadienį,
7-tą valandą vakaro
BALIO PAKŠTO SALĖJE
2801 W. 38th St., Chicago, Illinois

L. S. K. "NERIES" IR L. B. M. P. "AUDROS"

VAKARAS

PROGRAMA:
L.B. ir Sportas kreivose šypsenose.
Pakšto muzika, dovanos laimėjimui, bufetas.
L.B. Marquette Parko Apyl. valdyba

LENKIJOS VADAI: WYSZYNSKIS IR GOMULKA

(Atkelta iš 3 psl.)

Atrodo, kad valdžia vis bando įvesti Trojos arklį į kardinolo tvirtovę. Bet ar pasiseks? Juk kardinolas budi.

Du dideli priešai

Wyszynskis ir Gomulka yra du keisti priešai, nes vienas priklauso nuo antro. Jei kristų vienas, pavojuje atsirastų ir antras. Abudu yra ragavę kalėjimo dėl Stalino auklėtų komunistų siautėjimo, abu buvo išlaisvinti tų pačių aplinkybių. Kardinolas buvo suimtas 1953. IX. 25 po pamokslo Šv. Onos bažnyčioje ir apkaltintas gadinąs valstybės ir Bažnyčios santykius. Trejetą metų išsėdėjo uždarytas viename Pomeranijos vienuolyne. Gomulka kalėjime išsėdėjo irgi trejus metus (1951—54) už nacionalistinį nukrypimą į dešinę. Nors teismo jam ir nebuvo, bet vos vos išvengė kulkos į pakaušį. Išleistas iš kalėjimo, sekančiais metais buvo rehabilituotas. Tada jis išleido į laisvę ir kardinolą, kuris atsidėkodamas paragino tikinčiuosius susilaikyti nuo ne protingų manifestacijų ir savo balsais paremti Gomulką rinkimuose.

Nors Lenkijoje rinkikai neturi galimybės pasirinkti tarp pastatytų kandidatų, tačiau jie partijos pateiktame sąraše gali išbraukti visas pavardes ir taip įmesti "baltą" kortelę (nors dažnai balsų skaitytojai moka tokias rinkikų "klaidas" pataisyti). Sakoma, kad Gomulka buvo išrinktas kaip tik tokiomis "baltomis" kortelėmis. Bet kardinolas iš savo pusės padė gražų lojalumo gestą, kuris tuo metu buvo reikalingas Lenkijai gelbėti. Juk po Gomulkos, kaip dabar po Chruščiovo, galima tikėtis tik blogiau.

Asmeniški dviejų vadų pasikalbėjimai

Tokie mandagumo gestai, kaip lygiai ir asmeniški pasikalbėjimai (pvz. 1963. IV. 24 Wyszynskio ir Gomulkos pokalbis vienoje viloje netoli Varšuvos tęsėsi net 7 valandas) neprisidėjo nė kiek prie pagrindinių punktų ir įsitikinimų pakeitimo, prie bet kokių nuolaidų. Atrodo, kad abi pusės laikosi jų įsikibusios. Gomulkos supratimu, po turimos patirties, marksizmas gali būti blogas, bet gali būti ir geras. Kardinolas tokio skirtumo nepripažįsta: jam kiekvienas marksizmas yra savyje blogis, o jei dar ir priešingas krikščioniškai moralei, tai ir smerktinas. Tuo klausimu kardinolas nesileidžia į diskusijas, nepripažįsta ir nenori žinoti įvairių katalikų "progresistų", kurie Lenkijoje sakosi norį užpildyti tuštumą tarp marksizmo ir religijos. Kardinolas jų nepriima, nenori jų matyti. O kai pastebi, kad jie ima perdaug smarkauti, jis išvyksta į kokią nors Lenkijos užkampio parapijėlę, iš kurios 24 valandų tarpe be radijo ir spaudos priemonių visa Lenkija žino, ką turi žinoti, kaip pasielgti, kaip apsisaugoti nuo avantiūristų ir niekadėjų.

Reikia įsivaizduoti Gomulkos kančią, kai jis niekaip negali nutildyti tą "Tylos Bažnyčią"...

Iš italų spaudos parengė
J. Sav.

Kalėdų ženkliukus siūlo pirkti Hewitt, trijų metų mergaitė, kuri pernai buvo susirgusi džiova, tačiau atsigavo, padedant fondui, kuris aukas surenka platindamas Kalėdų ženkliukus.

CHICAGOS LIETUVIŲ ŽINIOS

ROSELANDO KALĖDŲ EGLUTĖ

Kalėdų džiaugsmo šventė. Ji išgyvena dideli ir maži. Mažieji dar pilnai nesuprasdami tikrosios Kalėdų švenčių reikšmės, džiaugiasi eglutėmis, dovanėlėmis ir kitomis puošmenomis.

Lietuviškos mokyklos, nenorėdamos nuskriausti savo mokinių, taip pat ruošia programėles, Kalėdų eglutėmis vadinamas. Roselando Lituanistikos mokykla šiais metais įscenizuoja du veikaliukus: Bangelės "Žvakutę" ir M. Ramunienės "Lietuviškas Kalėdas". Toliau dainos ir deklamacijos.

Šioji programa įvyks š. m. gruodžio 27 d. 4 val. p. p. Roselando parapijos naujojoje salėje (po bažnyčia) 108 gatvė, prie State. Tėvai ir svečiai kviečiami atsilankyti

Mokyklos vedėjas

IŠ MOTERŲ S-GOS VEIKLOS

Moterų s-gos 49 kp. susirinkimas įvyko gruodžio 12 d. 2 v. p. p. fin. rašt. J. Rudienės namuose, 3419 S. Lituanica av. Pirm. D. Kamm atidarė susirinkimą malda. Nutarimų rašt. J. Pūkelienė paskaitė protokolą iš pereito susirinkimo. Pirm. priminė Moterų s-gos 50 m. jubiliejaus knygą, kurią užsisakė beveik visos narės. Tai yra gražus istorinis veikalas. Pranešta, kad mirė Petronėlė Belskienė. J. Pūkelienė pranešė, kad iš kuopos išdo paaukotos šv. mišios už jos vėlę. Nutarta turėti užgavėnių blynų vakaras vasario 27 d. Į komisiją išrinktos A. Juškienė, J. Pūkelienė, O. Burbienė, ir R. Žilvitienė. Rengimo komisija O. Rudienė, O. Radauskienė, Geštautienė ir D. Kamm, kuri pažadėjo padaryti bilietus. Nutarta į tą vakarą pakviesti Našlių-Našliukių klubą, kur priklauso darbšti, energinga Mary Nebrieža. Nutarta rengti kuopos jubiliejinį banketą gegužės 2 d. Į komisiją išrinkta O. Radauskienė, O. Rudienė, D. Kamm, O. Aleliūnienė ir J. Dūdelienė. Raportę apie apskrities jubiliejinį banketą pažymėjo, kad jis pavyko gražiai, tai nuopelnas pirm. D. Kamm. Energingoji J. Pūkelienė dėkoja komisijai už sėkmingai surengtą banketą ir gausiai atsilankiusiems svečiams. Raportas priimtas su padėka. Susirinkimo pageidavimu, valdyba 1965 m. liko ta pati. Pirm. užkvietė į apskr. susirinkimą. Po susirinkimo buvo vaišės, kurias paruošė M. Kižienė, K. Kačergienė ir E. Geštautienė.

O. A.

VIENUOLIŲ TARNAIČIŲ SUKAKTIS

Vienuolės misijonierės, Šv. Dvasios tarnaitės, įsteig. Olandijoje, paminėjo savo 75 metų sukaktį. Vienuolyne yra 4,336 įžadus padariusios seserys.

Kasdienybės kronikos

DEŠIMTS PRIEŠ VIENĄ

KĘSTUTIS GAIDŽIŪNAS

Šiandien šansai yra dešimts prieš vieną, kad aštuolikmetis jaunuolis išvengs pašaukimo karinėn tarnybon. Ši statistika yra ne tik legali, bet ji yra taip ir suplanuota.

Dėdė Samas užtektinai kariuomenei prisirenka vyrų, pašaukdamas apie 100 vyrų iš kiek vieno karinei prievolei užregistruoto 1,000 kiekvieną mėnesį. Kiti karinėm pajėgom reikalingi vyrai atsiranda iš savanorių, kurie dažnai patys stoja kariuomenėn, žinodami, kad vis tiek bus pašaukti.

Jaunuoliai netarnavę kariuomenėje, kaip pašauktieji ar savanoriai, šios pareigos išvengia per įvairius laikinus ir galutinius atleidimus, netinkamumus, vedybas ir dėl įvairių priežasčių.

Karinė prievolė, kaip ji šiandien egzistuoja, yra garantija karinėms pajėgoms, kad bus reikalingų vyrų — kokybiniais ir kiekybiniais atžvilgiais.

Selective Service (biuras, administruojąs šaukimą kariuomenėn) keičia kariuomenėn šaukiamųjų skaičių kas mėnesį, atsižvelgiant į kintančius kariuomenės reikalavimus. Jau eilė metų vien tik kariuomenė naudoja priverstinį šaukimą. Bet ypatingos krizės ar krintančių savanorių skaičiaus atveju aviacija, laivynas ir marinai taip pat yra paruošti šia programa pasinaudoti.

Daktarai, dantistai ir veterinarijos gydytojai neretais atvejais pašaukiami kariuomenėn. Žinoma, oficialiai jie įstoja savanoriais kapitono laipsniu po pranešimo, kad jie šaukiami kariuomenėn kaip eiliniai. O kas bent kiek susipažinęs su kariuomenės gyvenimu, puikiai įsivaizduoja skirtumą tarp eilinio ir kapitono.

Atleidimai nuo karinės tarnybos turi visą eilę priežasčių. Pagal Clevelando Cuyahoga apskrities pranešimus, mokslas ir kritinės tarnybos sudaro dvi didžiausias atleidimų kategorijas. Po to seka fiziniai, protiniai ar moraliniai netinkamumai. Šiandien statomi griežtesni fiziniai ir protiniai reikalavimai — dėl to atkrinta didesnis šaukiamųjų skaičius. Karo atveju, žinoma, šie atmestieji vis vien atsirastų uniformoje. Visose karinėse pajėgose šiandien vyrauja kokybė, o ne kiekybė.

Neseniai paskelbtas vedusių vyrų atleidimas nuo karinės tarnybos yra dar viena priežastis šių dešimties prieš vieną šansų.

Dažnas atsitikimas, kad jaunuolis pašaukiamas kariuomenėn, išlaiko egzaminus, gauna paskyrimo datą ir... grįžta, pranešdamas, kad jau vedęs. Tai priežastis atleidimui. Ir jei jis lieka vedęs iki 26 metų amžiaus, šis laikinas atleidimas tampa amžinu.

Vedusių vyrų atleidimas nuo karinės tarnybos tapo įstatymu, jį paskelbus prezidentui Kennedy 1963 metų rugsėjo 10 dieną. Iki to laiko vedusieji vyrai buvo šaukiami kariuomenėn; atleidžiami buvo tik tėvai.

Kiek jaunuolių ištempė ir užvilkino mokslą išvengti karinei tarnybai, tiksliai nėra žinoma. Faktas, kad nemažas skaičius tęsia studijas iki 24 ar 25 metų amžiaus, gaudami laikiną atleidimą, po to veda ir gauna gynybai svarbų darbą.

Selective pareigūnai į tai žiūri gana palankiai. Yra suprantama, kad jaunuolis gali geriau pasitarnauti tautai ir būti geresniu piliečiu, baigęs ar ilgiau tęsęs mokslą.

SOPHIE BARCUS RADIO ŠEIMOS PROGRAMOS
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10 iki 11 val. ryto. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto. Vakarais pirmadieniais 7 val. vak.
VISOS PROGRAMOS IŠ WOPA
1490 kil. AM ir 1027 mg. FM
Tel. HEmlock 4-2413
7159 So. Maplewood Ave.
Chicago 29, Ill.

LITHUANIAN RECIPES POPULAR
Surinko
JUZĖ DAUŽVARDIENĖ

Tai nepaprasta knyga. Virš 200 receptų grynai lietuviškų valgių gaminimui anglų kalboje. Ponia Daužvardienė, kuri dažnai pasakodavo apie lietuviškus valgius per Chicagos radijo ir televizijos stotis, surinko pačius įdomiausius lietuviškų valgų receptus ir DRAUGAS juos išleido labai parankioje formoje. Pirmą kartą tokia knyga pasirodo knygų rinkoje.

Gera dovana kitataučiams ar angliškai skaitantiems lietuviams.
Kaina — $2.00

Užsakymus kartu su pinigais siųskite:

DRAUGAS
4545 W. 63rd Street
CHICAGO 29, ILL.

A. † A. ADOMAS JARAS

1409 North 36th Avenue, Melrose Park, Illinois

Po ilgos ir sunkios ligos atsiskyrė su šiuo pasauliu š. m. gruodžio 19 dieną 3:20 val. popiet, sulaukęs 63 metų amž.

Gimė Lietuvoje, Yakšių kaime, Pernaravos valsč., Kedainių apskr. Amerikoje išgyveno 15 metų.

Dideliame nuliūdime liko žmona Antanina (mergautinės pavardė Gargasaitė), sūnus Algirdas, duktė Laima, jos vyras Algis Paukys ir anūkas Mykolas. Lietuvoje liko motina, du broliai ir sesuo su šeimomis.

Priklausė Amerikos Lietuvių Bendruomenei, Amerikos Lietuvių Piliečių klubui, SLA 125 kuopai. Balfo 117 skyriui ir Vasario 16 gimnazijos būreliui.

Kūnas pašarvotas Borrmann Funeral Home, 16th ir Lake St., Melrose Pk, Illinois. Laidotuvės įvyks antrad., gruod. 22 d. Iš koplyčios 11 val. ryto bus nulydėtas į St. Charles Barromeo bažnyčią, po ged. pamaldų laidojamas Šv. Kazimiero kapinėse. Prašome draugus bei pažįstamus atsilankyti į laidotuves ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: žmona, sūnus, duktė, žentas, ir kiti giminės.

Namų tel. FI 3-4610. Laid. direkt. tel. FI 4-0714.

A. † A. STEPONAS MILEWSKI

7234 South Talman Avenue, Chicago, Illinois.

Mirė gruodžio 20 d., 1964 m., 7 valandą ryto, sulaukęs 80 metų amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Kilo iš Merkinų parapijos. Amerikoje išgyveno 55 metus.

Pasiliko dideliame nuliūdime duktė Sophie ir žentas Kenneth Frasor, anūkės: Kathryn Ann ir Margaret Mary, sūnus Victor T. Miller ir marti Abbie, anūkė Susan, daug kitų giminių, draugų bei pažįstamų.

Priklausė Šv. Vardo draugijai Marquette Parke.

Kūnas pašarvotas Mažeika - Evans koplyčioje, 6845 So. Western Avenue. Laidotuvės įvyks trečiadienį, gruodžio 23 dieną. Iš koplyčios 9:30 val. ryto bus atlydėtas į Švenčiausios Panelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Dukra, sūnus, žentas, marti ir anūkės.

Laid. direkt. Mažeika - Evans, Telef. RE 7-8600.

GRAŽIAUSI POEZIJOS RINKINIAI
Juozas Mikuckis: Lyrikos kraitis, rinktinė $2.50
Mykolas Vaitkus: Nuošalių taku, lyrika $2.00
Jurgis Blekaitis: Vardai vandenims ir dienoms $1.50
DRAUGAS
4545 West 63rd Street, Chicago 29, Illinois

Petkus
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS
2533 West 71st St. Telef. GRovehill 6-2345-6
1410 S. 50th Ave., Cicero, TOwnhall 3-2108-09
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

MAZEIKA & EVANS
FUNERAL HOME
THREE
AIR-CONDITIONED CHAPELS
Parking Facilities
6845 SOUTH WESTERN AVE. REpublic 7-8600

EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. YA 7-1741-2
4330-34 South California Avenue
Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO
MR. NELSON
SAVININKO
SAINT CASIMIR MONUMENT CO.
3911 West 111th Street
Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas Visame Mieste
Telef. — CEdarcrest 3-6335
Vienas blokas nuo kapinių

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvių ir kitų papuošimų
2443 WEST 63rd STREET
Telef. PR 8-0833 PR 8-0834

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEPONAS C. LAKAWICZ
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIrginia 7-6672

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA Tel. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. COmmodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138—1139

VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1008

APLINK MUS

× **Kiekvienas džiaugiasi** gavęs tokią Kalėdų dovaną kaip kun. St. Ylos maldaknygę Tikiu Dievą. Gražiai išleistas, puikiai įrištas maldynas. Kaina 8, 7 ir 6 dol. Gaunama "Drauge".

× **LB Chicagos apygardos švietimo** komisija yra išsiuntinėjusi lituanistinėms mokykloms klausimų lapus. Daugiau kaip pusė lituanistinių mokyklų dar nėra klausimų lapų grąžinusios. Švietimo komisijai informacija yra skubiai reikalinga ir svarbi. Prašome lituanistinių mokyklų vedėjus paskubėti su atsakymais.

× **Poezijos antologija lietuviškai** ir angliškai ir prozos antologiją lietuviškai ir angliškai gali būti labai geros dovanos tiek lietuviškai, tiek angliškai skaitančiam.

× **1964 m. Kultūros fondas** iš savo išleistų leidinių pardavė 2,110 knygų. Daugiausia parduota lit. mokykloms skirto vadovėlio "Tėvų šalis" — 612 egz., L. Dambriūno "Lietuviškas auklėjimas šeimoj" — 418 egz. Taip pat, per PLB, Kultūros fondas įvairiose laisvojo pasaulio šalyse gyvenantiems lietuviams 1964 m. nemokamai išsiuntė per 3,000 egz. savo leidinių. Iš to skaičiaus daugiausia knygų gavo P. Amerikoje, V. Vokietijoje ir kitose šalyse veikiančios lit. mokyklos.

× **"Pirmieji žingsniai"** Chicagos K. Donelaičio lit. mok. mokinių laikraštėlio išėjo pirmas ir antras numeriai. "Pirmųjų žingsnių" redakcinę komisiją sudaro: pirm. — Marija Traškaitė, V kl., sekr. — Rimvyda Valiukėnaitė, V kl., iždi. — Danguolė Stončiūtė, VI kl., reporteris — Gintautas Šukelis, VI kl. Galvosūkių sk. vadovė — Kristina Bukaveckaitė, VI sk., iliustracijų patarėjas — Algis Regis, VI sk., platintojų vadovas — Algimantas Stasiulis, V sk., jo padėjėjai — Aušra Baronaitytė, V sk., Jurga Gylytė, V sk., Viktoras Jurkšaitis, V sk., Jonytė Kliknaitė, IV sk., Algis Tamošiūnas, IV sk.

Laikraštis gražiai mokinių iliustruotas. Jame rašo Stančiūtė, Potkūnaitė, Baronaitytė, Troškaitė, Pocius, Regis, Baltrušaitytė, Šukelis, Valiulis, Mažeika, Barytė, Jodviršytė, Valiukėnaitė, Podytė, Miečius, Lokaitytė, Sringytė, Butėnas ir daug kitų mažųjų.

× **Nuotaikingai Naujus Metus** sutiksi Chicagos studentų ateitininkų ir Lietuvių fronto bičiulių rengiamam Naujų Metų sutikime Chateau-Bu-Sche salėje. Vietų skaičius ribotas. Kvietimus užsisakyti telefonu: Mrs. E. Narutienė Wa 5-9436, laiškais Mrs A. Kižienė, 7118 So. Troy Ave., Chicago, Ill. 60629. (pr.)

× **Taupos maisto produktų krautuvė, 2819 W. 71 St., RE 7-1996,** primena savo klientams, kad šv. Kalėdoms esame pasiruošę. Bus galima gauti reikalingi produktai Kūčioms: žuvų ir silkių gaminiai, aguonų pienas, namie rauginti kopūstai, vinigretas ir kt.

Kalėdoms ir Naujiems Metams įvairūs kepiniai, tortai, raguolis, kumpiai, paukštiena, šviežia mėsa, vietos ir importuoti produktai. Priimame užsakymus. (sk.)

× **Laimutė ir Leonas Bildušai** vietoj kalėdinių sveikinimų paaukojo tėvų marijonų misijoms 10 dol. (pr.)

× **Dr. Juozas Vidžiūnas,** gyvenantis Lexington, Ill., per vajaus komitetą paaukojo Balfui 25 dolerius. (pr.)

× **Giedros korp. kandidačių** susirinkimas įvyko gruodžio 13 d. Jaunimo centre. Susirinkusiųjų buvo didokas būrys. Vaišinantis kava ir pyragaičiais, klausėmės Ritos Venslovienės paskaitėlės apie "Moters veiklą šeimoje". Ponia labai gražiai palygino europietę moterį su amerikiete. Taip pat buvo paliesta ir lietuvė moteris Amerikoje. Danutė Čyvaitė priminė giedrininkių šventę, kuri įvyks sausio 10 d. Buvo aptarti visi einamieji klausimai bei susirinkimų tvarka. Susirinkimas praėjo labai šeimyniškoje nuotaikoje.

× **Aktoriai Leonas Barauskas ir Kazys Veselka** poeto Mačernio mirties dvidešimtmečio minėjime, kuris įvyks "Drauge"redakcijos patalpose gruodžio 27 d. (sekmadienį) 3 val. popiet, skaitys mirusio poeto sonetus ir žymiausio Mačernio kūrinio — "Vizijų" atskiras dalis. Leonas Barauskas rečituos pirmąją ir trečiąją viziją, o Kazys Veselka—ketvirtąją ir šeštąją. V. Mačernio minėjimą rengia jaunieji šatrijiečiai. Visuomenė kviečiama atsilankyti.

× **Apie šešias parduotuves** ir kitas verslo įstaigas paskutinių 3 savaičių laikotarpy apiplėšė Brighton parke. Nukentėjo ir Br. Siliūnas, turįs maisto krautuvę 4600 So. Fairfield. Įėję du ginkluoti banditai jį ir tarnautoją įvarė į užpakalį krautuvės esantį butą, suguldė ant žemės, apmetė kilimu, kad plėšikų nematytų, Siliūnui dar porą kartų smogė ginklo rankena į galvą, ir išnešė iš kasos pinigus. Prekių nelietė. Broniui ir Vladui Siliūnams, auginantiems 7 vaikus, tai sunkus nuostolis.

× **LB Chicagos apygardos** valdyba talkininkavo istorikų draugijai Daukanto šimto metų mirties sukaktuvių minėjimo ruošime. Minėjimas buvo vykusiai organizuotas ir sklandžiai pravestas. Minėjimo ruošime apygardos valdybą atstovavo kultūrinių reikalų vadovas Karolis Avižienis.

× **Virginija Ona Valonytė išteka už Stasio Jach.** Jų moterystės apeigos įvyks sausio 16 d. 11 val. šv. Barnabo bažnyčioje, Longwood, Drv. ir 101 gtv., Chicagoje. Virginijos tėvelis Ant. Valonis yra sėkmingas finansininkas ir darbštus visuomenininkas.

× **Dr. Jurgis Sadauskas,** dirbąs Marion, Ind., ligoninėj, atsiuntė sveikinimus iš Bahamų salų, kur atostogauja.

× **Dail. Z. Sodeikienė** nutapė paveikslą AL Montessori d-jos Vaikų namams. Paveikslo tema "Motina ir vaikas" pritaikyta šių namų dvasiai ir jų gyvento jams. Malonu, kad vienintelės Chicagoje lietuviškos priešmokyklinio amžiaus institucijos ne pamiršta mūsų dailininkai, kurie taip gausiai visur aukoja. Be dail. Z. Sodiekienės paveikslo Vaikų namų sienas puošia dail. Paukštienės paveikslai, dail. A. Petrikonio, dail. V. Vaičaičio ir pažadėtas dail. V. Vaitekūno. Kitų dail. paveikslai buvo paleisti laimėjimams: dail. A. Petrikonio ir dail. Mieliulio.

× **Nijolė Remeikytė,** Cicero Aukšt. lit. mok. mokytoja, rado pasigėrėtiną sugebėjimą mokyti tautinius šokius. Jos valovaujamos mokinės išskirtinai gražiai pašoko sadutę Cicero Aukšt. lituan. mokyklos vakare.

× **Geriausia dovana ne tik Kalėdoms,** bet ir visada yra nešiojamas magnetofonas. Nemokamas šventinis supakavimas. TV, radijai, patefonai. Gradinskas, 2512 W. 47 St. FR 6-1998. (sk.)

NAUJA STATYBA

Illinois Bell Telephone kompanija pavasarį pradės 7 mil. dolerių naujos laboratorijos statybą Naperville piremiestyje.

Dabartinė LF valdyba: pirmoje eilėje iš kairės: Antanas Šantaras — informacijos vadovas, Teodoras Blinstrubas — pirmininkas, dr. Vladas Šimaitis — iždininkas, antroje eilėje: Stasys Rauckinas — finansų sekretorius, Bronius Liškus — sekretorius ir Jonas Vaičiūnas — spaudos vadovas. Nuotr. V. Noreikos

IŠ ARTI IR TOLI

VOKIETIJOJ

— **ELI veiklai sukako 15 metų.** Šiemet sukako 15 metų, kaip įkurta ELI (Europos Lietuvių informacija). ELI veikla pradėta 1949 metais. Tuo laiku atgaivintos į Laisvę redakcijoj ir drauge Lietuvių Fronto Bičiulių vadovybėje kilo mintis bendradarbiavimą spaudoj vykdyti organizuotai. Tam tikslui buvo įkurta speciali informacinė tarnyba, kuri buvo pavadinta Europos Lietuvių Informacija, sutrumpintai ELI. Dėl emigracijos, ELI veikla nuo 1951 m. buvo prisilpusi. Bet 1954 m. Europos Lietuvių fronto bičiulių konferencijoje Ludwigshafene prie Boden ežero ELI tarnyba vėl buvo atgaivinta ir jos veikla tebetęsiama iki šiol.

Pradžioj ELI ribojosi paremdama tik 5-kis laikraščius, bet po jos atgaivinimo, t. y. per pastarąją dešimtį metų ELI veikla stipriai išplėsta. Iki šiol ja pasinaudojo jau apie 20 lietuviškų laikraščių bei žurnalų lai svajame pasaulyje, taip pat ir lietuviškosios radijo valandėlės, ypač Vatikane ir Madride. Laiko bėgyje ELI tarnyba savo veiklą vis labiau kreipė prieš rusiškąjį - bolševikinį Lietuvos okupantą ir įgavo aiškų rezistencinio organo veidą.

Pradinei ELI vadovavo Vyt. Vaitiekūnas. Nuo 1954 metų iki šiol ELI veda ir redaguoja M. Musteikis,

Per 15-ka metų ELI bendradarbiavo: kun. A. Bunga, A. Brazaitienė, prof. J. Brazaitis, muzikas M. Budriūnas, žurn. J. Butėnas (žuvęs didvyrio mirtimi), dr. K. J. Čeginskas, Eva Čeginskienė, kun. P. Dauknys, kun. J. Dėdinas, A. Grinienė, prof. J. Grinius, prof. Z. Ivinskis, kun. St. Yla, K. Jurgaitis, kun. D. Kenstavičius, Adelaida Lemberg, dr. J. Lingis, kun. B. Liubinas, prof. A. Maceina, J. Medušauskas, M. Musteikis, inž. P. Narutis, V. Natkus, O. Obolėnas, L. Prapuolenis, dr. P. Reklaitis, kun. J. Riaubūnas, rašyt. R. Spalis, kun. A. Šidlauskas, Ad. Šležas, dr. J. Ulec kas, V. Vaitiekūnas, kun. dr. J. Vaišnora, kun. prof. J. Zeliauskas ir kt.

INDIJOJ

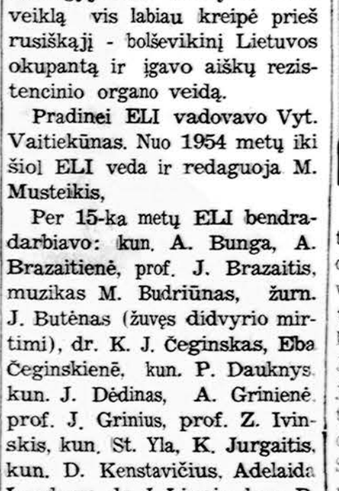

— **Kun. J. Svirnelis** jau daug metų darbuojasi Indijoje. Ten yra pastatęs visą eilę bažnyčių ir mokyklų.

J. A. VALSTYBĖSE

— **Lietuvių Darbininkų sąjungos** centro valdyba turėjo susirinkimą Bostone gruodžio 12 d. Dalyvavo dvasios vadas prel. Pr. Virmauskis, pirm. V. Kudirka iš Norwood, Mass., vicepirm. V. Paulauskas iš Lowell, Mass., sekr. J. Glavickas, iš Worcester, Mass., iždi. B. Kapočienė iš Boston, Mass., iždo glob. B. Jakutis iš Medford, Mass. Išklausę pirmininko ir iždininko pranešimų ir apsvarstę organizacijos veiklą, nutarė Bostone rengti auksinį jubiliejinį organizacijos seimą 1965 m. rugsėjo pabaigoj. Susirinkimas palinkėjo prel. Pr. Virmauskiui gimtadienio proga ilgiausių metų ir įteikė dovanėlę.

— **Danguolė Masionytė,** Antano ir Aleksandro Masionių dukra, East Peterson, N.J., ketvirtus metus studijuoja matematiką Marymount Manhattan kolegijoje, New York, N. Y. Ji turi tos kolegijos stipendiją. Mokslas sekasi labai gerai, todėl ji yra priimta į garbės draugiją, vad. "Curian Honor Society" ir, kaip viena iš geriausių rusų kalbos studenčių, taip pat yra pakviesta būti narė National Slavic Honor Society. Vienus metus ji yra buvusi visos kolegijos Matematikos klubo vice-pirmininkė ir vienus metus pirmininkė. Nesvetimi jai ir lietuviški reikalai: ji priklauso Lietuvių studentų sąjungai ir New Yorko studentų ateitininkų dr-vei ir yra buvusi jos valdyboj. Kai buvo kiek lai svesnė nuo studijų, du metus mokė šeštadieninėj mokykloj, rašinėjo reportažus į spaudą apie ateitininkų moksleivių, o vėliau studentų stovyklas, suvažiavimus, ideologinius kursus ir t.t. Visur, net ir kolegijoj su lietuvaitėmis, kalba tik lietuviškai. Kolegijos gražaus kalbėjimo pamokai ji išsiverte į anglų kalbą V. Krėvės "Giesmę apie arą". Prieš perskaitant paaiškino, kas yra V. Krėvė ir ką "Giesmė apie arą" simbolizuoja. Pereitą pavasarį ji susižiedavo su Rimantu Vizgirda, kuris yra baigęs chemiją Bostono universitete. Dabar jis dirba kaip vieno skyriaus vedėjas, Reichhold Chemicals laboratorijoj. Tuxedo Park, N. Y. Jis priklauso skautų organizacijai, labai domisi sportu ir taip pat domisi lietuviška veikla. Jo tėvai gyvena Bostone. Jungtuvės numatomas 1965 m. birželio 12 dieną.

CHICAGOS ŽINIOS

KODĖL KVIEČIA KOMUNISTUS?

Herbert Philbrick, išbuvęs 9 metus slaptu FBI policijos agentu komunistų partijoje Amerikoje, pasakė antikomunistiniame susirinkime Chicagoje, kad Amerikos kolegijos ir universitetai, kviečia komunistų kalbėtojus į savo įstaigų sales, išdavikiškai pasitarnauja savo kraštui. FBI direktorius Hoover yra pareiškęs, kad tokios mokslo įstaigos parūpina platformą, iš kurios komunistai skleidžia bedievišką veidmainiš kumo apgaulės ir smurto ideologiją.

IŠGELBĖJO SINAGOGĄ

Sudegė Musicraft kompanijos keturių aukštų pastatas su krautuve ir sandėliais, 48 E. Oak St. Nuostolių padaryta apie $250,000. Ugniagesiai išgelbėjo šalimais esančią Lake Shore drive sinagogą. Rabinas saugiai išnešė Torah šventraštį.

PAŠTAS NEVEIKS DVI DIENAS

Chicagos pašto viršininkas Semrow praneša, kad pašto patarnautojams bus ilgesnės šventės. Kalėdų dieną ir šeštadienį gruodžio 26 d. paštas bus uždarytas ir laiškai nebus išnešiojami į namus ir verslo įstaigas.

HELIKOPTERIŲ PATARNAVIMAS

Chicagos aerodromus aptarnauja helikopterių linija, kurią finansiniai remia federalinė vyriausybė. Balandžio mėnesį užsibaigs 4.3 mil. dolerių teikiama pašalpa. Helikopterių linijos prezidentas C. Moore pareiškė, kad be valdžios pagalbos linija negalėtų išsilaikyti, nebent keleivių skaičius padidėtų 3,000 procentų.

OKUP. LIETUVOJ

— **Skrybėlių prekyba.** "Tiesa" gruodžio 1 d. laidoj rašo: "Jeigu jus domina, užeikite į Vilniaus pramprekybos parduotuvę Nr. 55. Pasirinkti skrybėlę čia ne taip lengva, nes — ne atrinktos nei pagal spalvą, nei pagal dydį — jos sudėtos viena ant kitos į kelias dideles krūvas. Sakysim, jums pavyko šioj krūvoj pastebėti pageidaujamą prekę. Pardavėja vargais negalais ištraukia ją iš piramidės ir paduoda. Tikrai nustebsite, kaip ši skrybėlė yra susigulėjusi, suspausta ir suglamžyta.

Sakysim, jūs vis dėlto ryžtatės nusipirkti skrybėlę, nutarę, kad išvalysite ir išlyginsite patys. Negalvokite, kad jums duos specialų maišelį pirkiniui įsidėti. Skrybėlę įvynios į paprastą popierių ir dar stipriau apriš virvute, kad daiktas labiau glamžytųsi.

"Belieka nurodyti tikslų parduotuvės adresą: L. Giros gatvė Nr. 23 — prie pat respublikos Prekybos ministerijos."

KOMUNIJA TIK VIENĄ KARTĄ

Chicagos arkivyskupijos kancelarija atsakė į gautus atsiklausimus, kad dalyvaują Kalėdų vidurnakčio mišiose ir laike mišių priėmę šv. Komuniją negali dienos laiku antrą kartą artintis prie Dievo stalo. Tiktai pradedant kitų metų Velykomis ir Kalėdomis bus galima priimti Komuniją ir laike vidurnakčio mišių ir vėliau dienos metu.

DUOS KAVOS NEMOKAMAI

Kalėdų ir Naujųjų metų išvakarėse Illinois ir Indiana greitkeliai (tollways) nemokamai parūpins karštos kavos automobilistams.

PARDAVĖ PASKUTINIUS FILMŲ TEATRUS

H. Schoenstadt & Sons korporacija, 1118 S. Michigan av., kartą turėjusi 28 puošniausius ir ištaigingiausius Chicagoje filmų teatrus, šiomis dienomis pardavė paskutinius du, Brighton ir Hyde Park teatrus, už $600,000.

NUSISTATĖ PRIEŠ LIGONINĘ

Kai kurie Chicagos Heights priemiesčio protestantai dvasiškiai smarkiai pasipriešino miestelio vyriausybei, kuri buvo išleidusi 12,000 automobiliams skirtų 1965 m. užlipdomų ženklelių.. Ženkleliuose yra paveikslas to miestelio vienintelės Šv. Jokūbo vardo ligoninės. Administracija, prisibijodama tikybinio "karo", turėjo atspausdinti kitų "bespalvių" ženklų.

LENINAS IR KOMUNIZMAS

Tokia tema kalbės vyskukas Fulton Sheen gruodžio 22 d. WTTW televizijos stotyje 11-tu kanalu.

SIUNTINIUS Į LIETUVĄ
IR MAISTĄ, TAIP PAT MĖSOS PRODUKTUS IŠ AMERIKOS IR EUROPOS SIUNČIA
Licenzijuota lietuvių įmonė registruota U.S. Depart. of Justice
COSMOS PARCELS EXPRESS Corp.
2608 W. 69th St. ir 3212 So. Halsted St., Chicago, Ill.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2439 W. 69th St., Chicago, Ill.
WA 5-2737 ir CA 5-1864
DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pageidaujamų prekių PAPIGINTOMIS KAINOMIS.
Akordeonai, siuvamos mašinos, skalbimo mašinos, automobiliai, motociklai, pianinai iš Europos ir Sov. Sąjungos sandėlių.
Vedėjai: **Edv. ir Vyt. Žukauskai**

CIRCUIT T.V. & RADIO (LIETUVIAI)
Sav. DAN LIUTIKAS
TAISYMAS yra mūsų SPECIALYBĖ. VISŲ GAMYBOS • GREITAS patarnavimas • GARANTIJA • KREDITAS.
2412 WEST 71ST ST. CHICAGO, ILL, 60629. TEL.: 471-2446

Taupykite
MIDLAND SAVINGS
MES MOKAME **4 1/2 %** ANT VISŲ SĄSKAITŲ
Daugiau kaip 50 metų sąžiningai patarnaujame lietuviams.
Kiekviena sąskaita ligi $10.000 apdrausta Federalės valdžios agenturoje
INSURED
August Saldukas, Prezidentas
4040 Archer Ave. Chicago, ILL. 60632
Telef. CL 4-4470

SUSTOKIT, APŽIŪRĖKIT —
RASITE KAI KĄ NAUJO ŠVENČIŲ SEZONUI PAS
STEIN TEXTILE CO.
Didelis užuolaidų skyrius, kuriame galit savo langams pasirinkti urminėmis kainomis iš tūkstančių jardų užuolaidoms dekoratyvinių medžiagų, ne iš mažų pavyzdžių, bet iš didelių ritinių: damasko, brokados, "boucle's", "fiberglass". Jei jūs nemokat siūti, mes jums jas pagaminsim.
PIRKSIT NEBRANGIAI IR GAUSIT DOVANĄ.
Stein Textile bendrovė yra pirmoji, kuri parūpino vilnonių, šilko, nylons, taffetą, aksomo, angliškų medžiagų paltams ir kostiumams siuntimui artimiesiems į Lietuvą ir tolimąjį Sibirą už žemas kainas! Gavom spec. medžiagų paltams kaip vyrų, taip ir moterų: veliūro, činčilos, "needlepoint" ir kitų.
616 W. Roosevelt Rd., Chicago 7, Ill., HA 7-3737
Atdara kasdien ir sekm. 9:15 r. iki 5:30 vak. Sekm. uždaryta.
Nemokama vieta mašinoms už kampo į šiaurę. Jefferson St., Chernin's alkštėje.

STANDARD FEDERAL
SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4192 ARCHER AVE. — CHICAGO, ILLINOIS 60632
Telef.: Virginia 7-1141
TURTAS — $90,000,000 **REZERVAI — $8,800,000**
Už taupmenas mokame dividendus kas 3 mėnesiai
PASKOLOS NAMAMS ĮSIGYTI AR TAISYTI
VALANDOS: Pirmadieniais 9 iki 8 v. v. Antrad. 9 iki 4 v. v. Trečiadienį — nedirbama. Ketvirtad. 9 iki 8 v. v. Penktad. 9 iki 4 v. v. Šeštad. 9 iki 12 v.
JUSTIN MACKIEWICH, Jr., Prezidentas